

Ecological Future
Diverse and Inclusive

CURRICULUM

EFDI – Ecological Future Diverse and Inclusive

Numărul proiectului: 2021-1-AT01-KA220-ADU-000035262

Program: Erasmus+.

Durată: Ianuarie 2022 - decembrie 2023

Parteneri de proiect: LebensGroß GmbH (coordonator) - AT, agado - DE, Sibirka - SK, Art Fusion - RO.

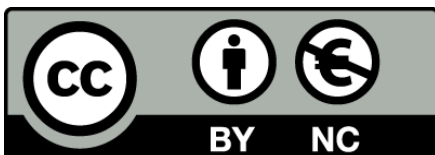
<https://efdi-project.eu/>

Ilustrații: Desislava Königsberger

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Rezultatele proiectului sunt proprietatea intelectuală a parteneriatului proiectului și sunt licențiate sub licența Creative Commons CC BY-NC 4.0.

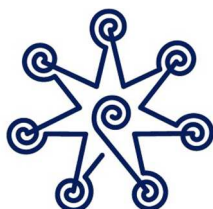
PARTENER DE PROIECT

LebensGroß

<https://www.lebensgross.at/>

<https://www.agado.org/>

<http://www.sibirka.sk/>

SIBIRKA

CENTRUM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

<https://artfusion.ro>

CONȚINUT

Introducerea	8
Clima și hrana	21
Clima și biodiversitatea	47
Clima & Consumul	76
Climă și mobilitate	106
EFDI Curriculum Surse	132
Glosar	138

EFDI CURRICULUM

CUVÂNT ÎNAINTE

Acest Curriculum a fost dezvoltat ca parte a proiectului EFDI – Ecological Future Diverse and Inclusive (Viitor ecologic, divers și incluziv). Proiectul a primit finanțare din partea Comisiei Europene, în cadrul programului ERASMUS+.

Proiectul EFDI – Ecological Future Diverse and Inclusive – (Viitor ecologic, divers și incluziv) dorește să facă ușor accesibile cunoștințele, abilitățile și oportunitățile de participare pe subiectele protejarea climei și sustenabilitatea pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și/sau complexe.

Obiectivul general al proiectului este acela de a oferi persoanelor cu dizabilități posibilitatea de a avea o voce și de a participa la răspunsul la schimbarea climatică.

Schimbarea climatică este unul dintre cele mai mari pericole pentru planetă. Consecințele acesteia reprezintă o amenințare pentru oamenii din întreaga lume și pun în pericol viețile viitoarelor generații.

Consecințele sunt variate: gheața de pe Pământ se topește, nivelurile mării sunt în creștere, fenomenele meteorologice extreme sunt tot mai numeroase, iar ecosistemele sunt distruse.

În anul 2015, Națiunile Unite (193 de state membre) au adoptat "Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă" cu scopul de a oferi îndrumări pentru un viitor sustenabil și echitabil.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Națiunilor Unite reprezintă un plan de acțiune pentru oameni, pentru planetă și prosperitate. Definește 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD), care fac parte de asemenea din Agenda 2030 a Uniunii Europene pentru a construi o lume mai bună pentru oameni și pentru planeta noastră.

Unul dintre obiective este acela de a asigura educație incluzivă și echitabilă de calitate și de a promova oportunități de învățare pe parcursul întregii vieți pentru toate persoanele.

EFDI a dezvoltat, prin educație incluzivă, oferte personalizate pentru persoanele cu dificultăți de învățare sau cu dizabilități intelectuale și/sau complexe. În plus, proiectul va fi benefic pentru multe alte persoane care depind de un limbaj simplu din diverse alte motive.

Proiectul EFDI a fost desfășurat de patru organizații din țări europene:

LebensGroß GmbH, Austria este o organizație non-profit care însoțește oamenii în diferite situații de viață. LebensGroß oferă servicii pentru oameni de toate vârstele, persoane cu sau fără dizabilități, persoane tinere, persoane cu bariere pe piața forței de muncă, persoane cu boli mentale, refugiați.

agado – Asociația pentru dezvoltare durabilă, Germania se concentrează asupra educației pentru dezvoltare durabilă. Prin proiecte, campanii și evenimente, agado dorește să ofere oamenilor capacitatea de a trăi și munci în mod tot mai sustenabil. agado informează asupra cauzelor și contextului provocărilor globale și dezvoltă abordări practice pentru acțiuni individuale și societale.

A.R.T. Fusion, România este o organizație care schimbă atitudinile oamenilor din comunitatea noastră globală, împreună cu alți membri ai societății, pentru a găsi soluții legate de responsabilitate socială și responsabilitate globală. Metodologia utilizată include metode de artă participativă, biblioteca vie, campanii stradale și educație globală.

Centrul pentru Servicii Sociale Sibirka, Bratislava lucrează în format rezidențial cu adulți cu dizabilități multiple. O parte a serviciilor sociale este învățarea pe parcursul întregii vieți în sfera socială, unde independența persoanelor cu dizabilități este sprijinită în îngrijirea de sine, și în activități sociale de bază în cooperare cu comunitatea. Cealaltă parte a serviciilor include rutine de muncă și oportunități pentru activități cum ar fi elemente de terapie prin artă, terapie prin muzică și drama terapie.

REZULTATE

Curriculumul EFDI

Curriculumul se adresează tuturor grupurilor țintă în ceea ce privește cunoștințele ecologice și pune accent deosebit pe nevoile persoanelor cu dizabilități intelectuale și/sau complexe. Curriculumul acoperă subiectele: Hrană, Mobilitate, Consum și Biodiversitate, precum și subiectul general Clima. Conține o colecție de metode și servește drept curriculum pentru muncă incluzivă.

Liniile directoare EFDI pentru experiențe comunitare

Liniile directoare pentru experiențe comunitare oferă un cadru didactic pentru a lucra pe subiecte ecologice pe baza experiențelor și studiilor din comunitate. Punctele construite astfel între persoanele cu dizabilități și comunități fac posibilă învățarea și înțelegerea proceselor ecologice sau sustenabile.

Setul pentru campanii EFDI

Setul pentru campanii le oferă persoanelor cu dizabilități intelectuale capacitatea de a lansa campanii pentru un viitor ecologic mai bun, astfel încât să se implice ca persoane ce rezolvă în mod activ probleme. Așadar, creează oportunități pentru persoanele cu dizabilități intelectuale de a fi active, de a fi auzite și de a participa la viața democrată.

Setul de metode artistice și multisenzoriale EFDI

Setul de metode artistice și multisenzoriale oferă o ediție de învățare prin experiențe senzoriale pe subiectele ecologia și protejarea climei. Acesta face posibil ca persoanele cu dizabilități intelectuale și/sau complexe să învețe și să înțeleagă la nivel emoțional și senzorial.

INTRODUCEREA

CURRICULUMULUI EFDI

Acest Curriculum asistă trainerii interesați și motivați să abordeze subiectul schimbarea climatică și conexiunea acesteia cu hrana, biodiversitatea, consumul și mobilitatea pentru persoane cu dificultăți de învățare, persoane cu dizabilități complexe și/sau intelectuale și alte grupuri țintă care au nevoie de materiale accesibile în limbaj simplu.

În acest scop, diverse metode care au legătură cu competențele de bază ale 'Educației pentru dezvoltare durabilă' creează baza. Aplicându-le, oamenii vor putea să își consolideze cunoștințele pe subiectele respective și vor fi motivați să acționeze împreună cu alții. Ca parte din proces, vor reflecta asupra propriilor comportamente și asupra strategiilor de acțiune și vor detecta riscuri și incertitudini. La final, își vor putea folosi propria idee de justiție și crea noi moduri de acțiune care arată empatie față de oameni și față de planetă. Împreună, vor deveni activi către un viitor mai sustenabil. Metodele oferite sunt concepute în mod specific pentru a crea spațiul pentru dezvoltarea acestor competențe la diferite niveluri, în funcție de capacitățile persoanelor ce învață.

Pe lângă metode și activități de învățare, Curriculumul furnizează cunoștințe de bază și materiale adiționale pentru trainerii pe subiectele schimbarea climatică, hrana, biodiversitatea, consumul și mobilitate pentru a putea îndruma persoanele ce învață în activități și pentru a conduce discuții despre viitoare domenii de acțiune.

Curriculumul conține o introducere generală a climei și schimbării climatice pentru a oferi informații de bază necesare pentru a face conexiunea între tema generală a schimbării climatice cu fiecare dintre cele patru subiecte: hrană, biodiversitate, consum și mobilitate. Acesta își dorește să creeze un cadru comun pentru trainerii cu diferite niveluri de cunoștințe anterioare, având mereu în vedere grupurile țintă și abilitățile acestora. Oferirea informațiilor nenecesare este de evitat.

În cele ce urmează, trainerii vor găsi patru module pe cele patru subiecte legate de schimbarea climatică. Fiecare modul va conține și o scurtă introducere care punctează conexiunea dintre schimbarea climatică și tema respectivă.

De asemenea, temele din fiecare capitol sunt descrise apoi în limbaj simplu. În partea mai simplă, care are suport vizual, accentul este pus pe inteligibilitatea informațiilor și mai puțin pe cantitatea de informații. Pe de o parte, acest al doilea nivel există pentru a da posibilitatea persoanelor cu dificultăți de înțelegere a limbajului

sau dificultăți de învățare să devină active în rol de co-traineri. Pe de altă parte, textele cu limbaj simplu pot fi tipărite și utilizate ca materiale oferite în timpul atelierelor.

Totodată, fiecare modul conține diferite metode și activități de învățare prin care trainerii și clienții/tele pot avea experiențe senzoriale ale temelor prin abordarea cap, inimă și mâini. Fiecare activitate este legată de tema modulului. Această conexiune este disponibilă atât în limbaj standard, cât și simplu. Sunt expuse ideea și obiectivele activității, precum și resursele necesare, iar activitatea este descrisă în detaliu pentru a garanta o implementare facilă.

Aceste activități sunt descrise la trei niveluri de abilitate diferite. Nivelurile de abilitate sunt de la începător la intermediar la avansat și sunt marcate cu frunze. Evaluarea depinde de complexitatea activității și de necesitatea sprijinului adițional pentru a o efectua.

La finalul Curriculumului, trainerii vor găsi un glosar, care conține toți termenii de specialitate importanți relevanți pentru fiecare modul, explicați în limbaj simplu, ce poate fi transmis direct persoanelor ce învață.

Setul de metode artistice și multisenzoriale EFDI a fost creat în conexiune cu acest Curriculum și abordează în mod special nevoile educaționale ale persoanelor cu dizabilități intelectuale și/sau complexe. Conține metode și activități de învățare bazate în mod exclusiv pe simțuri și vine în completarea Curriculumului EFDI în ceea ce privește temele ecologie și protejarea climei.

CUVÂNT ÎNAINTE

LIMBAJ SIMPLU

Acest Curriculum a fost dezvoltat ca parte din proiectul EFDI – Viitorul ecologic, divers și incluziv.

Proiectul EFDI are un obiectiv mare.

Obiectivul este acela de a informa persoanele cu dizabilități despre protejarea climei și despre sustenabilitate.

Apoi, oamenii au șansa să participe la aceste teme importante.

Obiectivul principal al proiectului este ca toți oamenii să poată participa și să își folosească vocea pentru o planetă sănătoasă.

Schimbarea climatică este o amenințare majoră pentru planeta noastră. Consecințele sale amenință oamenii din întreaga lume și viețile generațiilor viitoare.

Consecințele sunt multiple:

Gheața de pe Pământ se topește.

Nivelurile mării sunt în creștere.

Fenomenele meteo extreme sunt tot mai numeroase.

Ecosistemele sunt distruse.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Națiunilor Unite este un plan de acțiune pentru oameni, pentru planetă și prosperitate. Aceasta definește 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) pentru a construi o lume mai bună pentru oameni și pentru planeta noastră. Unul dintre obiective este acela de a asigura educație incluzivă și echitabilă de calitate și de a promova oportunități de învățare de-a lungul întregii vieți pentru toți. ODD-urile fac parte și din Agenda 2030 a Uniunii Europene.

EFDI – Viitorul ecologic, divers și incluziv este un proiect european. Are ca grupuri țintă persoanele cu dificultăți și dizabilități de învățare. Proiectul consolidează competențe și cunoștințe ecologice. Multe alte persoane pot beneficia de asemenea de activitățile și materialele în limbaj ușor de înțeles. Proiectul EFDI sprijină organizații în eforturile lor pentru sustenabilitate.

Cei 4 parteneri ai proiectului sunt:

Organizații pentru persoane cu dizabilități:

- **LebensGroß GmbH, Austria**

asistă și însoțește

persoane cu și fără dizabilități,

persoane cu bariere pe piața forței de muncă,

persoane cu boli mentale și refugiați.

- **Centrul de Servicii Sociale Sibirka, Bratislava**

lucrează în format rezidențial cu adulți cu dizabilități multiple.

Persoanele cu dizabilități au oportunitatea:

de a lua parte la activități sociale în cooperare cu comunitatea

de a exersa rutine de muncă și

de a utiliza terapie prin artă, terapie prin muzică și drama terapie.

Organizații pentru dezvoltare durabilă și responsabilitate globală:

- **agado – Asociația pentru dezvoltare durabilă, Germania**

se concentrează asupra educației pentru dezvoltare durabilă.

agado organizează proiecte, campanii și evenimente și

le dă oamenilor capacitatea de a trăi și munci în mod tot mai sustenabil.

- **A.R.T. Fusion, România** schimbă atitudinile

oamenilor, împreună cu alți membri ai societății.

Ajută la găsirea soluțiilor pentru provocări sociale și globale.

Metodele sunt participative, ca biblioteca vie și campaniile stradale.

Rezultatele proiectului EFDI sunt:

Curriculumul EFDI acoperă aceste subiecte:

Climă, Hrană, Mobilitate, Consum, Biodiversitate.

Biodiversitate înseamnă o varietate de plante și animale.

Mobilitate înseamnă deplasarea cu autobuzul, tramvaiul, bicicleta sau mersul pe jos.

Curriculumul conține o colecție de metode și activități.

Linii directe EFDI pentru comunitate oferă posibilități de învățare pe teme ecologice. Acestea sunt bazate pe experiențe și studii în comunitate.

Setul pentru campanii EFDI ajută persoanele cu dizabilități de învățare să lanseze campanii pentru un viitor ecologic mai bun.

Pot dezvolta idei și sugestii practice pentru campanii.

Setul de metode artistice și multisenzoriale EFDI furnizează materiale de învățare

pe teme ecologie și protejarea climei.

Materialele de învățare se bazează pe simțuri.

INTRODUCEREA CURRICULUMULUI EFDI

LIMBAJ SIMPLU

Curriculumul acoperă subiectele
hrană, mobilitate, consum și biodiversitate
și tema generală clima.

Curriculumul conține o colecție de
metode pentru lucrul cu persoane cu dizabilități.

Dorește să informeze oamenii asupra unei planete sănătoase,
a schimbării climatice și a protejării climei.

Metodele provin din Campania UNESCO
“Educație pentru dezvoltare durabilă”.

Participanții/tele își largesc cunoștințele pe toate temele.

Sunt motivați/te să acționeze împreună.

La final, participanții/tele vor putea
să lucreze împreună pentru un viitor sustenabil.

Metodele sunt concepute
conform abilităților participanților/telor.

Pe lângă metode și activități de învățare,

Curriculumul oferă cunoștințe de bază și
materiale adiționale pentru trainerii.

Curriculumul începe cu o introducere generală
a temelor clima și schimbarea climatică,
hrana, biodiversitatea, consumul și mobilitatea.

Dorește să creeze o bază comună
pentru trainerii cu niveluri diferite de cunoștințe anterioare.
Fiecare dintre module conține o scurtă introducere pentru a face clară
conexiunea dintre schimbarea climatică și tema respectivă.
Fiecare modul conține diferite metode și activități de învățare.
Participanții/tele au experiența senzorială a temelor prin cap, inimă și mâini.

Toate activitățile sunt descrise în detaliu
și se fac referințe la temă.
Fiecare activitate este disponibilă la trei niveluri de abilitate diferite.
Nivelurile de abilitate sunt

ÎNCEPĂTOR

INTEREDIAR

AVANSAT

Nivelul ne spune cât de ușoară este o activitate
și dacă e nevoie de suport.

La finalul Curriculumului există un glosar.
Acesta conține toți termenii importanți în limbaj simplu.

Pentru persoanele cu dizabilități complexe,
trainerii pot folosi Setul de metode artistice și multisenzoriale EFDI.
Acesta oferă materiale de învățare bazate pe simțuri.

CLIMA & SCHIMBAREA

CLIMATICĂ

CE SUNT CLIMA ȘI SCHIMBAREA

CLIMATICĂ?

Clima descrie temperatura medie dintr-un anumit loc de-a lungul unei perioade îndelungate de timp. Aceasta nu se schimbă rapid, ci rămâne la fel timp de mulți ani. În istoria lumii, clima de pe Pământ s-a schimbat de câteva ori, lent. De exemplu, acum aproximativ 20.000 de ani, a avut loc o epocă de gheață și era foarte frig. În prezent, asistăm la o schimbare climatică ce evoluează mult mai rapid decât în mod obișnuit.

Totul a început în secolul al 19-lea, când două gaze au început să apară mai des: CO₂ și metan. Un gaz este precum aerul. Nu este nici lichid, ca apa, nici solid, ca gheața. Pe lângă aceste două gaze, oxigenul este un alt gaz important. Oamenii și animalele respiră oxigen și eliberează CO₂ când expiră. Apoi intervin plantele. Acestea respiră CO₂ și eliberează oxigen.

Dioxidul de carbon, oxigenul și metanul fac parte dintr-o pătură de aer subțire care înconjoară Pământul. Aceasta este denumită atmosferă. Fără această pătură de aer, viața nu ar fi posibilă pe Pământ. Gazele din atmosferă opresc unele dintre razele solare care ajung pe Pământ și le reflectă înapoi în spațiu. Apoi Pământul se poate încălzi ca o seră și creează o climă care face posibilă viața. Acest sistem se numește așadar 'EFECTUL NATURAL DE SERĂ'.

Când oamenii au început să ardă cantități mari de cărbune, petrol și gaz în fabrici și pentru mijloacele moderne de transport, cum sunt mașinile, trenurile și avioanele, au fost emise mari cantități de CO₂. De asemenea, producția de carne s-a extins tot mai mult, iar vitele, porcii și găinile emit mari cantități de metan.

► Mai multe informații despre schimbarea climatică cauzată de oameni la

<https://www.dw.com/en/fact-check-is-global-warming-merely-a-natural-cycle/a-57831350>

Din nefericire, cu cât adăugăm mai multe gaze cu efect de seră precum CO₂ sau metan, cu cât distrugem mai mulți copaci și mai multe plante, cu atât mai mult crește pătura de aer, cu atât mai puține raze solare sunt reflectate înapoi în spațiu, și cu atât mai mult se încălzește Pământul.

Efectele schimbării climatice sunt numeroase:

- ghețarii și gheața de la Polurile Nord și Sud se topesc și inundă zonele de coastă
- pădurile iau foc, copacii ard, iar dioxidul de carbon stocat întră în atmosferă
- ploile, furtunile și valurile de căldură devin mai intense
- oceanele se încălzesc și mor pești și recifuri de corali care au nevoie de o temperatură mai mică
- animalele suferă enorm deoarece nu se pot obișnui destul de repede cu căldura și trebuie să se mute în alte habitate sau sunt pe cale de dispariție/au dispărut aproape în totalitate

Mai multe informații despre ◀
cauzele și efectele schimbării
climatice pot fi găsite la

<https://www.un.org/en/climate-change/science/causes-effects-climate-change>

În cele ce urmează, patru module pe subiectele hrană, biodiversitate, consum și mobilitate oferă mai multe informații, precum și activități de grup. Fiecare dintre module va conține și o scurtă introducere care să accentueze conexiunea dintre schimbarea climatică și tema respectivă.

CLIMA & SCHIMBAREA CLIMATICĂ

LIMBAJ SIMPLU

Clima este vremea obișnuită dintr-un anumit loc timp de mulți ani.

Aceasta nu se schimbă foarte repede,
ci rămâne la fel mulți ani.

În istoria lumii

clima de pe Pământ s-a schimbat lent de câteva ori.

De exemplu, acum vreo 20.000 de ani,
când a avut loc o epocă de gheață și era foarte rece.

În prezent, clima se schimbă mult mai rapid decât de obicei.

În secolul al 19-lea, când oamenii au început să utilizeze
cărbune, petrol și gaz în fabrici

și pentru transport modern precum mașini, trenuri și avioane,
două gaze au început să apară mai des: CO₂ și metan.

Un gaz este precum aerul.

Nu este nici lichid, ca apa, nici solid, ca gheața.

Oxigenul este alt gaz important.

Oamenii și animalele respiră oxigen și eliberează CO₂
când expiră.

Apoi intervin plantele.

Acestea respiră CO₂ și eliberează oxigen.

Dioxidul de carbon, oxigenul și metanul fac parte dintr-o pătură de aer subțire
care înconjoară Pământul. Aceasta se numește atmosferă.

Fără această pătură de aer, viața nu ar fi posibilă pe Pământ.

Gazele din atmosferă opresc unele dintre razele solare care sosesc pe Pământ și le reflectă înapoi în spațiu.

Apoi Pământul se încălzește ca o seră și creează o climă care face viața posibilă.

Acesta este 'EFECTUL NATURAL DE SERĂ'.

Când oamenii au început să ardă cantități mari de cărbune, petrol și gaz în fabrici și au început să folosească mașini, trenuri și avioane, au fost emise mari cantități de CO₂.

Producția de carne s-a tot extins, iar vitele, porcii și găinile eliberează cantități mari de metan.

Din nefericire, cu cât adăugăm mai multe gaze cu efect de seră precum CO₂ sau metan

în atmosferă și

distrugem mai mulți copaci și mai multe plante

cu atât se îngroașă pătura de aer

mai puține raze solare sunt reflectate înapoi în spațiu

și Pământul se încălzește tot mai mult.

Efectele schimbării climatice sunt numeroase:

- ghețarii și gheața de la Polurile Nord și Sud se topesc și inundă zonele de coastă
- pădurile iau foc, copacii ard iar dioxidul de carbon stocat intră în atmosferă
- ploile, furtunile și valurile de căldură devin mai intense
- oceanele se încălzesc
așadar peștii și recifurile de corali mor deoarece au nevoie de temperaturi mai scăzute.
- Animalele suferă enorm deoarece nu se pot obișnui cu căldura destul de repede.
Fie se mută în alte habitate
fie dispar.

Cele patru module pe subiectele

hrană, biodiversitate,

consum și mobilitate

oferă mai multe informații și activități de grup.

Fiecare dintre module conține o scurtă introducere

pentru a accentua conexiunea

dintre schimbarea climatică și tema respectivă.

CLIMA ȘI HRANA

Pentru mai multe ◀
cifre interesante cu privire la
producția de alimente
accesează:

<https://www.infoclima.ro/acasa/complicata-relaie-dintre-ce-mnncm-i-clim-i>

În fiecare an, există un consum de 500 de kilograme de alimente per persoană. Cam atât cântărește un urs polar. Creșterea, procesarea și transportul alimentelor înseamnă consumul a multe resurse. De exemplu, pentru cultivarea și recoltarea merelor este nevoie de terenuri de pământ, copaci, soare, muncă la fermă și apă. În final, sunt utilizați peste 820 de litri de apă pentru fiecare kilogram de mere. Acesta este echivalentul a cinci căzi de apă. Este nevoie de și mai multe resurse pentru a coace o pâine. Pe lângă soare, apă, timp și munca grea efectuată de agricultori, morari și brutari, sunt necesari în jur de 80 de metri pătrați de pământ roditor pentru a produce destulă pâine pentru 4 persoane timp de un an. Acesta este echivalentul unui apartament de dimensiuni medii. Producția de brânză de asemenea consumă numeroase resurse: pământ pentru vacile care pasc, nutreț/hrană pentru animale, soare, apă, timpul și munca agricultorilor.

Însă nu doar producția alimentară are un impact asupra planetei noastre. Procesarea, ambalarea și transportul legumelor, fructelor, laptelui și cărnii utilizează resurse și emit o cantitate mare de dioxid de carbon, ceea ce amplifică schimbarea climatică, așa cum am afirmat în introducere.

Deși producția alimentară necesită mult timp, efort și resurse, o treime din aceste alimente este irosită în fiecare an la nivel global. Dacă risipa de hrană ar fi o țară, ar fi la fel de mare precum China. Doar alimentele irosite în Europa ar putea hrăni 200 de milioane de oameni.

Pentru a reduce schimbarea climatică, oricine poate urma acest ghid simplu de cumpărături în 5 pași:

local – sezonier - ecologic - vegetarian – mai puțin procesat

- **Pașii 1 și 2:** Alimentele locale și sezoniere reduc rutele lungi de transport, precum și utilizarea serelor încălzite. Este sprijinită economia locală, iar peisajele tipice, cum ar fi pajiștile și livezile, sunt ocrotite. Cultivarea de fructe și legume proaspete susține de asemenea un stil de viață divers și sănătos.

- **Pasul 3:** Agricultură ecologică este mai prietenoasă cu clima, deoarece nu utilizează pesticide și îngrășăminte chimice, necesită în mai mică măsură creșterea animalelor și folosește nutreț cultivat local.
- **Pasul 4:** Produsele de origine animală, precum carnea, laptele și ouăle, au un impact mai mare asupra mediului decât legumele și fructele. Animalele au nevoie de spațiu în care să trăiască, iar agricultorii au nevoie de spațiu pentru a cultiva nutrețul pentru acestea. Datorită necesității spațiului, adesea sunt defrișate păduri tropicale, ceea ce duce la emiterea unor mari cantități de dioxid de carbon. În plus, animalele emit metan în timpul digestiei, care este de asemenea un important gaz cu efect de seră.
- **Pasul 5:** Consumul și gătitul de fructe și legume proaspete întregi reduce resursele folosite pentru producție, ambalare și transport și oferă oportunitatea de a le utiliza în mod creativ, după placul tău.

În cadrul 'Curriculum EFDI', acest modul se concentrează asupra legăturii dintre schimbarea climatică și hrană. Modulul sugerează activități care pot duce la înțelegerea proceselor de bază în producția alimentară.

Următoarele recomandări de acțiune oferă participanților/telor posibilitatea de a învăța despre legătura dintre schimbarea climatică și alimente, de a cunoaște diferite aspecte ale acestora prin metode și experiențe senzoriale diverse și de a le permite să participe activ la schimbare.

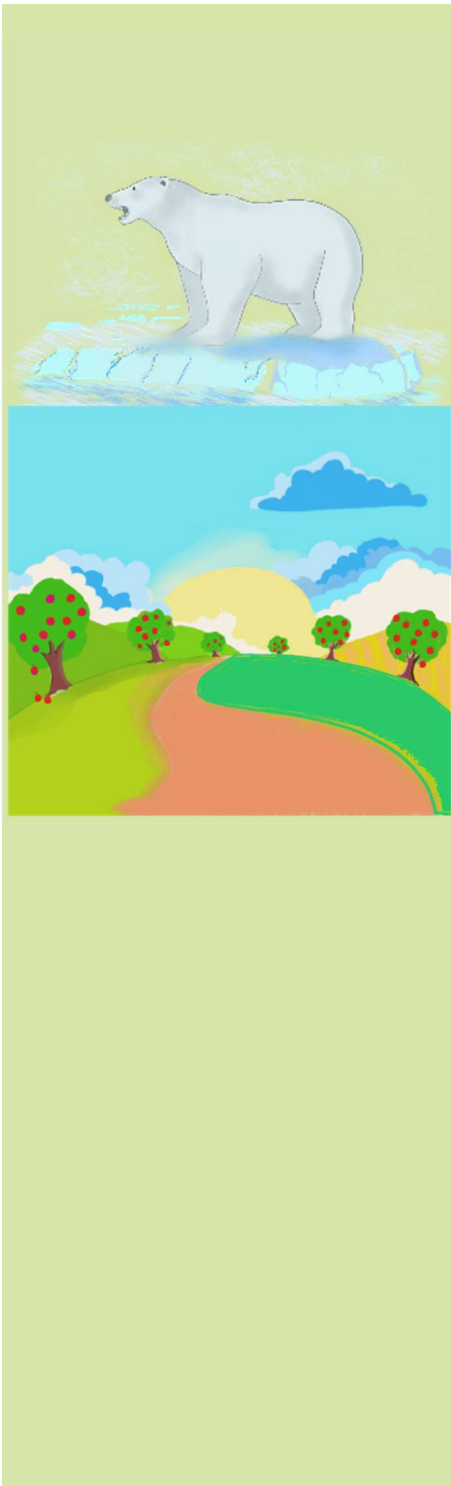
Începând să cunoască varietăți prietenoase cu mediul și să învețe cum să le integreze în alimentația lor, participanții/tele intră în 'Cercul schimbării', un concept important în domeniul asumării propriei puteri. Imediat ce oamenii le pasă de ceva, aceștia caută să afle mai multe despre subiect și este mai probabil să acționeze, chiar dacă efectuarea acestor acțiuni este inconfortabilă.

Așadar, activitățile propuse sunt activități amuzante de grup, care dezvăluie informații pe parcursul unei activități desfășurate împreună cu

prieteni/e într-un grup. Metodele din acest modul se bazează pe activități ce implică capul, inima și mâinile conform conceptului lui Pestalozzi, astfel încât participanții/tele să afle informații interesante despre producția de alimente și să aibă experiența unor feluri simple de a avea un impact pozitiv asupra climei și asupra planetei.

CLIMA & HRANA

LIMBAJ SIMPLU

În fiecare an, fiecare persoană consumă cam 500 de kg de hrană, adică atât cât cântărește un urs polar.

Când cultivăm, procesăm și transportăm această hrană, producem o cantitate mare de gaze cu efect de seră.

Aceasta este greutatea a 4 vaci.

Aproximativ un sfert din gazele cu efect de seră vin din sectorul alimentar.

De exemplu, pentru a crește și recolta un măr, avem nevoie de pământ, copaci, muncă și apă.

Pentru un kilogram de mere, avem nevoie de 820 de litri de apă.

Adică cinci căzi de apă.

Avem nevoie de multe resurse pentru pâine.

Dacă producem pâine pentru 4 oameni timp de un an,

avem nevoie de 80 de metri pătrați de teren fertil.

Dacă producem brânză, avem nevoie de multe resurse precum pământ, vaci, nutreț, soare, apă, timp și munca agricultorilor.

Procesarea, ambalarea și transportul bunurilor consumă de asemenea resurse prețioase.

Acest fapt are un impact direct asupra planetei noastre.

Sunt emise gaze de dioxid de carbon, care accelerează schimbarea climatică globală.

Poți urma un ghid simplu de cumpărături în 5 pași care

ajută la încetinirea schimbării climatice globale.

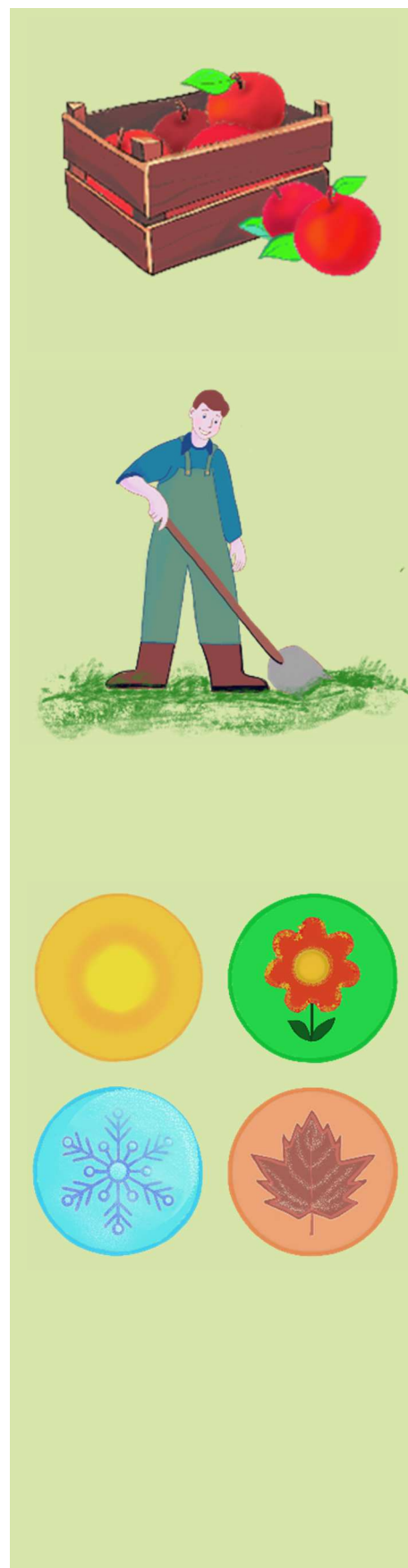
Pasul 1: **Cumpără de la producători/oare locali/e.**

Dacă achiziționezi alimente locale, rutele de transport sunt mai scurte.

Prin urmare sunt mai puține gaze de dioxid de carbon.

Pasul 2: **Cumpără produse sezoniere.**

Produsele sezoniere precum fructele și legumele sunt cultivate și recoltate în anumite sezoane.

Pasul 3: **Cumpără produse ecologice.**

Agricultura ecologică este o metodă prietenoasă cu mediul.

Produsele și alimentele obținute din agricultură ecologică sunt sănătoase.

Nu sunt pulverizate cu substanțe chimice.

Pasul 4: **Încearcă o alimentație vegetariană mai des.**

O alimentație vegetariană echilibrată este bună pentru sănătatea oamenilor.

Aceasta protejează mediul și resursele deoarece sunt emise mai puține gaze metan.

Pasul 5: **Evită produsele procesate.**

Când mănânci și gătești fructe și legume proaspete, întregi, reduci ambalarea din procesul de producție și costurile de transport.

Vei descoperi chiar gusturi și experiențe culinare noi.

Poți crea mese după placul tău.

Ce pot învăța participanții/tele din aceste activități?

Participanții/tele învață prin aceste activități cum sunt conectate schimbarea climatică și hrana.

Le sunt oferite metode diferite.

De aici înainte pot contribui la o schimbare pozitivă.

Activitățile propuse sunt activități de grup amuzante.

Metodele relevante se bazează mai ales pe activități pentru cap, inimă și mâini.

Conceptul lui Pestalozzi stă la baza acestor metode.

Participanții/tele află informații interesante despre producția alimentară.

Învață de asemenea moduri simple de a influența clima și planeta.

► Pentru mai multe informații despre metoda Pestalozzi:

<https://ief-usfeu.ru/ro/i-g-pestalocci-osnovnye-trudy-kratko-pedagogicheskaya-sistema-i-g/>

CUM SĂ FACI CONSUMUL DE APĂ DE LA ROBINET MAI ATRĂGĂTOR

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI APA DE LA ROBINET

SFAT DIDACTIC ◀

Cumpără 2 tablete de ciocolată și alune ca să demonstrezi

Pentru mai multe informații ◀ despre industria apei îmbuteliate, accesează:

<https://www.vice.com/ro/articol/2018/05/24/sticlele-de-plastic-au-devenit-cel-mai-mare-pericol-din-apa-pe-care-o-bei>

<https://green.start-up.ro/ro/deseurile-din-plastic-cum-afecteaza-mediul-si-de-ce-este-trebuie-sa-le-eliminam/>

În fiecare an, pe **22 martie**, oamenii din întreaga lume sărbătoresc **Ziua Internațională a Apei** pentru a atrage atenția asupra importanței apei în viața de zi cu zi. Atât Pământul, cât și fiecare ființă umană, constă în mod egal din aproximativ 70% apă. Fără apă, am avea probleme. Schimbarea climatică pune în pericol/amenință în mod direct rezervele de apă din întreaga lume. Temperaturile mai ridicate duc la creșterea nivelului de evaporare, urmată de evenimente extreme precum ploi abundente și alunecări de teren. Sunt de asemenea mai frecvente secetele și valurile de caniculă, nivelurile râurilor scad extrem de mult, iar nivelul pânzei freatice coboară.

Unul dintre cele mai ușoare moduri de a proteja clima și de a preveni schimbările care au deja loc este de a bea apă de la robinet în loc de apă îmbuteliată. În primul rând, această alegere reduce emiterea de gaze CO₂ cauzate de producerea și transportarea apei îmbuteliate. Apa minerală îmbuteliată este responsabilă, în mod incredibil, de emiterea a aproximativ 200 de grame de CO₂ per litru, aceeași cantitate ca două tablete de ciocolată.

Pe de altă parte, apa de la robinet emite 0,35 grame de CO₂, mai puțin decât o alună caju. În al doilea rând, reduce consumul de petrol și energie din timpul producției. Ca să nu mai vorbim despre numărul de ani necesar pentru ca o sticlă de plastic să se descompună – 1.000 de ani!

DURATĂ: 60 DE MINUTE

NIVELUL DE ABILITATE:

ÎNCEPĂTOR - AVANSAT 🍃 — 🍃🍃🍃

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este să facem astfel ca a bea apă de la robinet să fie mai interesant, amuzant și delicios, astfel încât să poată deveni băutura preferată.

Participanții/tele au oportunitatea să învețe care este importanța apei de la robinet în ceea ce privește protejarea mediului în mod activ și pot exemplifica de ce are sens să bem apă de la robinet. Pot transforma apa de la robinet într-o băutură creativă și se pot gândi și pot vorbi despre posibilitățile pe care le au de a participa activ la protejarea climei.

RESURSE NECESARE:

Alimente: apă de la robinet, ierburi aromatice, citrice, fructe de pădure, ghimbir, flori comestibile etc.

Altele: recipiente de sticlă

► Pentru mai multe informații despre industria apei îmbuteliate, accesează:

<https://goostomix.ro/pericolul-din-pet-uri-de-ce-sa-eviti-apa-imbuteliată-si-cum-o-inlocuiești/>

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care a face consumul de apă de la robinet mai atrăgător poate fi considerată o activitate ce promovează consumul conștient de alimente și cum poate fi legat de acțiunea împotriva schimbării climatice.
- strângeți-vă laolaltă și vorbiți despre importanța apei pentru viața oamenilor pe Pământ și despre problemele cauzate de producția de apă îmbuteliată. Pentru a vizualiza numerele, puteți folosi mărgelile de sticlă sau boabe de leguminoase.

PE PARCURS

- umpleți sticlele cu apă de la robinet și adăugați ierburi aromatice, fructe și flori după gust. Lăsați ca apa să fie infuzată de diferitele ingrediente și începeți degustarea. Fiecare participant/ă își poate alege apoi aroma preferată și poate rosti o afirmație precum "De acum înainte voi bea apă de la robinet

în fiecare zi” sau “Voi cumpăra apă îmbuteliată doar o dată pe săptămână”. Afișați aceste afirmații în bucătăria instituției sau într-un loc vizibil care să aducă aminte tuturor.

Avem nevoie de apă în viața de zi cu zi, așadar acest exercițiu asistat este potrivit pentru TOATE persoanele.

Totul, fiecare pas al exercițiului, le este explicat în detaliu participanților/telor.

De exemplu, ierburile aromatice și fructele sunt puse în carafe, care sunt apoi umplute cu apă. În plus, pentru a stimula simțurile, puteți gusta bucățile de fructe înainte de preparare și puteți discuta despre varietatea gusturilor ingredientelor.

ÎN CE FEL SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI APA DE LA ROBINET

Pe 22 martie, oamenii sărbătoresc

Ziua Internațională a Apei.

Pământul, precum și fiecare ființă umană,

constă din aproximativ 70 la sută apă.

Fără apă, am avea probleme.

Schimbarea climatică pune

în pericol rezervele globale de apă.

Cel mai ușor mod de a proteja mediul este

de a bea apă de la robinet în loc de apă

îmbuteliată.

Sunt emise mai puține gaze de dioxid de carbon.

Economisim și resurse importante.

De exemplu, descompunerea unei sticle de

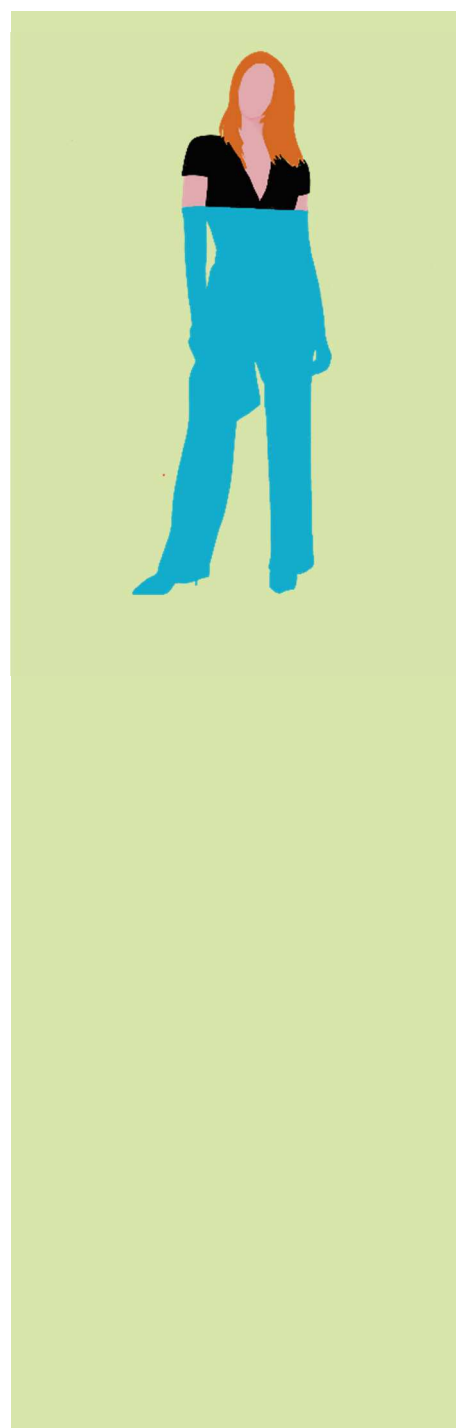
plastic poate dura 1000 de ani.

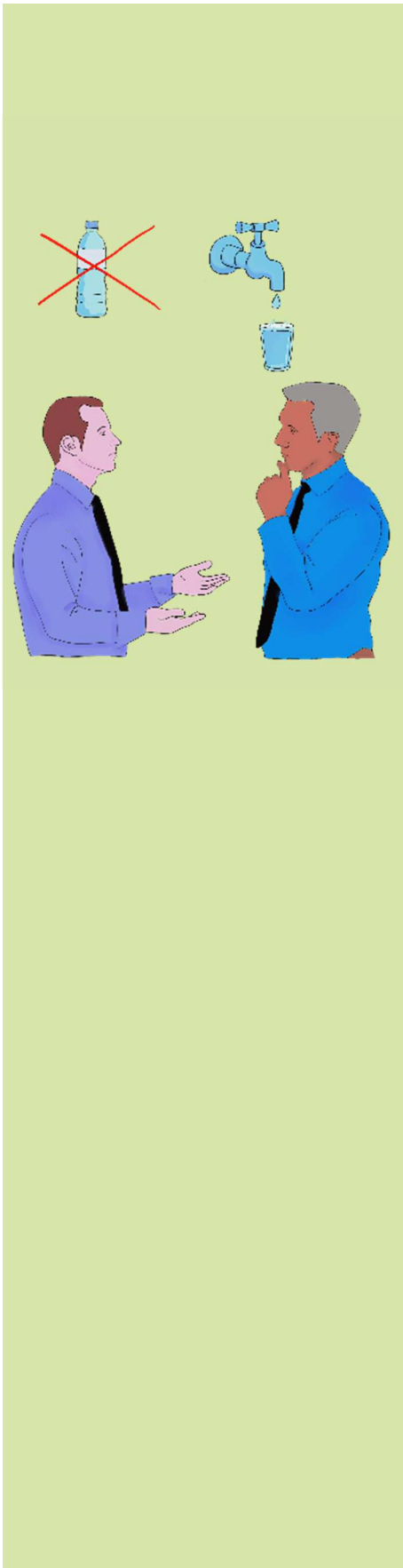
ACTIVITATE: CUM SĂ FACI CONSUMUL DE APĂ DE LA ROBINET MAI ATRĂGĂTOR

Ideea este ca a bea apă de la robinet să fie

mai interesant, amuzant și gustos.

Ar trebui să devină băutura

răcoritoare de preferință.

Activitatea este potrivită pentru toate persoanele.

Fiecare pas al exercițiului este explicat

în detaliu participanților.

Ierburile aromatice și fructele sunt puse în carafe, care sunt apoi umplute cu apă.

În plus, pentru a stimula simțurile,

puteți gusta bucățile de fructe înainte de preparare

și puteți discuta despre varietatea gusturilor ingredientelor.

CUM SĂ REDUCI RISIPA ALIMENTELOR LOCALE

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI REDUCEREA RISIPEI ALIMENTARE

De-a lungul întregului lanț de aprovizionare cu alimente, de la cultivare până la a se afla în farfuriile noastre, se pierde la nivel global cam o treime din hrana produsă pentru consum uman. Jumătate din această cantitate este aruncată la coș de consumatori/oare în gospodăriile lor. Întrucât agricultura și producția alimentară produc o treime din emisiile de gaze cu efect de seră, are sens să nu irosim resursele, energia și dragostea investite. Reducerea risipei de alimente și aprecierea hranei reprezintă de fapt al treilea cel mai eficace mod de a acționa când e vorba de protejarea climei. Nu ai nevoie de bani, poți avea un impact pozitiv și este plăcut! Deoarece pâinea, fructele proaspete, precum bananele sau merele, și legumele sunt aruncate deși încă sunt comestibile, încercarea unor rețete care folosesc aceste alimente poate fi un punct de plecare bun.

DURATĂ: 60 DE MINUTE

NIVELUL DE ABILITATE: ÎNCEPĂTOR – AVANSAT 🍃 -- 🍃🍃🍃

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este să ne cufundăm într-o activitate multisenzorială care le oferă participanților/telor idei despre cum să folosească alimentele rămase sau fructe și legume încă proaspete astfel încât să nu le arunce la gunoi. Participanții/tele au oportunitatea de a învăța despre problema risipei alimentare și pot afla despre conceptul de apreciere a alimentelor. Pot încerca o rețetă cu alimentele rămase și se pot gândi și pot vorbi despre modurile în care pot participa activ la protejarea climei.

RESURSE NECESARE:

Alimente: pâine care nu mai este proaspătă, ulei de măsline, usturoi, sare, ierburi uscate

Altele: cuțite, tavă pentru cuptor, hârtie de copt

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește instrucțiunile pentru această activitate și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care reducerea risipei alimentare poate fi considerată o activitate ce promovează consumul conștient de alimente și cum poate fi conectată la acțiunea împotriva schimbării climatice.
- pregătește pâinea care a rămas și celelalte ingrediente

PePentru mai multe ◀
informații despre compostare
accesați:

<https://www.eutron.ro/page/?id=62eb9ac3bb337e1011529a7e>

- pregătește celelalte resurse necesare

PE PARCURS

- taie sau rupe pâinea în bucăți mici
- asezonează cu ulei, usturoi și ierburi aromatice după gust
- coace la cuptor la 180 de grade C timp de 15-20 de minute

ÎN PLUS

- dacă pâinea, fructele sau legumele nu mai sunt deloc proaspete sau comestibile, luați în considerare compostarea lor. Există metode variate potrivite pentru fiecare locație și mediu.

Este posibil ca în timpul acestei activități participanții/tele să aibă nevoie de ajutor pentru a coace și tăia alimentele.

Accesul la prepararea alimentelor este deosebit de important pentru noi toți. Cu toții avem nevoie să ne hrănim în fiecare zi. Întrucât această activitate vine cu îndrumări precise (pas cu pas), este ușor de aplicat.

CUM SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI REDUCEREA RISIPEI ALIMENTELOR

Majoritatea hranei pe care o producem este irosită.

Consumatorii/oarele aruncă jumătate din alimentele din casă.

Agricultura și producția alimentară produc o treime din gazele cu efect de seră emise.

Energia, resursele și hrana nu ar trebui risipite.

Un mod eficace de a proteja clima este să nu irosim alimentele.

Pâinea, fructele și legumele proaspete sunt adesea aruncate la coș, chiar dacă încă sunt comestibile.

Un început bun este să folosim rețete care reduc risipa alimentară.

ACTIVITATEA: Pâine și ierburi aromatice

Ideea este să ne cufundăm într-o activitate multisenzorială.

Oferim idei și soluții pentru

o utilizare mai bună a resturilor alimentare.

Obiectivul este să nu le aruncăm la coș.

Oferim de asemenea informații despre risipa alimentară.

Înveți să apreciezi produsele.

Creăm noi rețete și

ne implicăm în mod activ în protejarea climei.

Această activitate este potrivită pentru toate persoanele.

Este posibil ca în timpul acestei activități

participanții/tele să aibă nevoie de ajutor

pentru a coace și tăia alimentele.

Accesul la prepararea alimentelor este deosebit de important pentru noi toți.

Cu toții avem nevoie să ne hrănim în fiecare zi.

Întrucât această activitate vine cu îndrumări precise (pas cu pas),

este ușor de aplicat.

CUM SĂ JOCI 'FĂRĂ CARNE'

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI 'FĂRĂ CARNE'

Agricultura contribuie în mod semnificativ la schimbarea climatică, producând o treime din totalul de gaze cu efect de seră emise. Creșterea animalelor contribuie cu aproximativ 70%, atât prin gazul metan emis de vaci, cât și prin oxidul de azot, datorită utilizării pe scară largă a îngrășămintelor pe terenuri agricole. Metanul și oxidul de azot sunt chiar mai periculoase decât dioxidul de carbon. Defrișarea pădurilor tropicale pentru producerea de soia ca nutreț pentru animale, convertirea pajiștilor în terenuri cultivate și drenarea zonelor mlăștinoase contribuie de asemenea în mod considerabil la încălzirea globală.

Dar dacă toată lumea ar decide să renunțe la consumul de carne o dată pe săptămână, fiecare persoană ar putea reduce emisiile de CO₂ cu 100 de kilograme pe an. Aceasta este aproximativ greutatea unui urangutan mascul. În Europa, am putea reduce emisiile de CO₂ cu peste 37 de miliarde de kilograme, o cantitate suficientă pentru a face ocolul Pământului de 18 milioane de ori. Așadar, cunoașterea informațiilor despre emisiile de CO₂ din timpul procesului de producție al fructelor, legumelor și produselor de origine animală este un început perfect pentru a putea strânge idei despre schimbări în mesele de zi cu zi.

DURATĂ: 30-45 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE: INTERMEDIAR – AVANSAT   –

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este ca, în mod jucăuș, să creștem gradul de conștientizare despre diversele emisii de CO₂ din producția unor alimente și despre impactul lor asupra schimbării climatice. Participanții/tele vor putea înțelege că produsele de origine animală au cel mai mare impact asupra schimbării

► Pentru mai multe informații legate de efectele agriculturii și a consumului de carne asupra schimbării climatice accesați:

<https://green-report.ro/dieta-flexitariana-schimbari-climatice/>

climatice datorită emisiilor de CO₂ și a utilizării terenurilor de pământ. În mod natural, în joc carnea va fi cartea cea mai puțin populară și va trebui evitată cu orice preț. După joc, participanții/tele pot discuta despre fructele și legumele de pe cărțile de joc, le pot grupa conform cantității de emisii de CO₂ sau pot face legături între acestea și diferite resurse necesare pentru producția lor. Aceasta le oferă oportunitatea să discute despre noi posibilități și să devină activi/e.

RESURSE NECESARE:

Altele: cărțile de joc din documentul MATERIALE SUPLIMENTARE (2-4 jucători), hârtie, pixuri, cartonașe cu resurse pentru discuțiile după încheierea jocului.

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește instrucțiunile pentru această activitate și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care 'Fără carne' poate fi considerată o activitate care promovează consumul conștient de alimente și cum poate fi conectată la acțiunea împotriva schimbării climatice
- printează cărțile de joc și laminează-le, dacă e necesar. Decupează-le.

PE PARCURS

- amestecă cărțile de joc și împarte-le jucătorilor/oarelor. Cine găsește deja o pereche printre cărțile primite le poate așeza pe masă.
- apoi, jucătorul/oarea cu cele mai multe cărți începe și alege o carte de la vecinul/a din stânga. Dacă poate forma o pereche cu această carte nouă, jucătorul/oarea le poate așeza pe masă.
- jocul continuă apoi în sens opus acelor de ceasornic până când un jucător/ o jucătoare rămâne cu cartea 'carne', care nu are pereche. Acum e timpul să adunați punctele (-6 pentru cartea 'carne', +2 pentru 'lapte' și 'brânză', +5 pentru celelalte).
- desigur, puteți juca câte runde doriți și puteți aduna punctele la final pentru a găsi câștigătorul/ câștigătoarea - 'Câștigătorul/Câștigătoarea Verde'! Sau nu adunați punctele și doar numiți jucătorul/oarea care a rămas cu cartea 'carne'.

ULTERIOR

- inițiați o discuție despre motivul pentru care cărți diferite valorează un număr diferit de puncte. Utilizează butonul pentru resurse care se află tot în documentul MATERIALE SUPLIMENTARE

pentru a clarifica ce resurse sunt necesare pentru a produce legume, lapte și brânză sau carne.
Pentru informații suplimentare, citește fișa exemplu atașată.

CUM SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI CONSUMUL DE CARNE

Agricultura contribuie cu aproximativ 30 la sută
emisii de gaze cu efect de seră
la schimbarea climatică.

Creșterea animalelor adaugă 70 la sută.

Încălzirea globală este cauzată și de:

- defrișarea pădurilor tropicale,
- convertirea pajiștilor în terenuri agricole,
- drenarea zonelor mlăștinoase.

Putem renunța la consumul de carne o dată pe
săptămână.

Fiecare persoană își poate aduce aportul.

Sunt emise aproximativ 100 de kg de dioxid de
carbon anual,
cam cât greutatea unui urangutan mascul.

Este important să avem informații
despre încălzirea globală.

Este emis dioxid de carbon

- din producția de fructe și legume,

- din producția de produse de origine animală.

Activitatea crește gradul de conștientizare pe acest subiect.

Pot fi create noi idei pentru meniul zilnic.

ACTIVITATE: 'Fără carne'

Ideea este să creștem gradul de conștientizare prin metode ce implică joaca.

Poți afla despre emisiile de dioxid de carbon ale alimentelor și despre impactul asupra schimbării climatice.

După joc, participanții/ele pot discuta despre varietățile de fructe și legume.

Le pot grupa conform emisiilor de dioxid de carbon.

Pot face legătura între acestea și diverse resurse.

Acest joc este potrivit pentru participanți/te cu dizabilități de învățare.

Pentru a face posibil ca toți participanții/tele să beneficieze pe deplin, cărțile ar trebui să fie colorate astfel: roșu pentru carne, galben pentru lapte și brânza, verde pentru fructe și legume.

La final, nu sunt adunate punctele,

ci numărul de perechi din fiecare culoare
pe care jucătorii/oarele au reușit să le colecționeze.
Activitatea poate fi și mai educativă
datorită discuțiilor și poate prin oferirea unor mici gustări
de fructe și legume la finalul exercițiului.

CUM SĂ ÎȚI EXPLOREZI SIMȚURILE

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI CUM SĂ ÎȚI FOLOSEȘTI SIMȚURILE

Ființelor umane le place să aibă o rutină. Adesea, aleg căile ușoare sau bine-cunoscute, iar alimentația nu este o excepție. De la naștere, oamenii tind să prefere alimentele grase și dulci, deoarece acesta era gustul laptelui de la sân sau al celui praf cu care au fost hrăniți când erau mici. De asemenea, de regulă nu le plac alimentele amare, acesta fiind felul în care natura ne avertizează că ceva e periculos sau otrăvitor. Cu toate acestea, se pot deprinde gusturi noi sănătoase și prietenoase cu mediul. Este nevoie să încercăm un anumit aliment de 6 până la 8 ori înainte de a fi siguri că ne place sau nu. Așadar, hai să explorăm alimente! Mai ales când extinderea cunoștințelor noastre despre alimente, provocarea gusturilor și includerea a mai multe fructe și legume proaspete, locale și ecologice în alimentația noastră ne poate face viețile mai interesante, ne poate îmbunătăți sănătatea și poate contribui la răcirea climei.

DURATĂ: 60 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE:

ÎNCEPĂTOR – AVANSAT 🍃 — 🍃🍃🍃

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este să știm care sunt fructele și legumele specifice fiecărui sezon la nivel de bază, prin explorare. Participanții/tele pot încerca gustul, consistența, mirosul și sunetul și pot învăța cum să recunoască varietăți vechi și noi prin utilizarea simțurilor și prin concentrarea asupra acestora. Pe parcurs, participanții/tele cu abilități diferite se pot concentra pe punctele lor forte și le pot prezenta și celorlalți din grup. La final, vor putea denumi diferite fructe și legume și vor putea descrie ce miros și gust au și cum sunt la atingere. În timpul discuției sau în timp ce gătesc, vor reflecta asupra preferințelor lor și se vor simți inspirați/te să își lărgescă gama de preferințele alimentare.

► Pentru mai multe informații legate de beneficiile fructelor și legumelor proaspete, organice și locale accesați:

<https://isj.vs.edu.ro/download/Beneficiile-consumului-de-fructe-si-legume.pdf>

SFAT SFAT
DIDACTIC ◀

De asemenea, puteți face foarte ușor, punându-i să facă o alegere dintre trei răspunsuri diferite la fiecare stație. De exemplu, dacă o banană este în punga de senzație, puneți lângă ea un măr, o banană și o portocală pentru a indica ce este.

Pen Pentru o rețetă de supă◀
de legume accesați:

https://savoriurbane.com/supa-de-legume-reteta-simpla-de-post-vegana/#google_vignette

RESURSE NECESARE:

Alimente: diferite fructe și legume de sezon

Altele: sacoșe textile, farfurii, cuțite, scobitori, borcane de sticlă, măști de dormit, măști, pixuri, fișe printate 'Folosește-ți simțurile' din anexă (opțional)

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- aranjează următoarele resurse pe mese:
- sacoșe din material textil ce conțin fructe și legume aromate pentru a fi mirosite
- farfurii cu fructe și legume feliate pentru a fi gustate, scobitori și măști de dormit
- sacoșe din material textil pline cu fructe și legume cu forme diferite
- borcane de sticlă acoperite care sunt umplute cu cereale, boabe de leguminoase sau legume care produc un zgomot
- printează fișa 'Folosește-ți simțurile', dacă este potrivit pentru participanți/te, și înmânează copii acestora împreună cu pixuri.

PE PARCURS

- lasă participanții/tele să meargă în jurul meselor, să observe alimentele și să ia notițe pe fișe. Dacă este nevoie, oferă îndrumări și pune întrebări de pe fișe.

ULTERIOR

- luați toate legumele și leguminoasele utilizate și gătiți o supă delicioasă. Tăiați toate fructele pentru a crea o salată de fructe ca desert.

CUM FOLOSIREA SIMȚURILOR ȘI SCHIMBAREA CLIMATICĂ SUNT CONECTATE

Toți oamenii au obiceiuri.

Oamenii aleg adesea calea cea mai ușoară.

Așa se întâmplă și cu hrana.

De la naștere, oamenii tind să le placă alimentele grase și dulci.

Au nevoie de alimente grase și dulci pentru a supraviețui.

Ei învață de la o vârstă fragedă ce gust are hrana.

Dar putem deprinde gusturi noi.

E nevoie să încercăm alimentele de mai multe ori.

Doar așa vom ști dacă ceva are gust plăcut pentru noi.

Hai într-o călătorie de explorare!

Ne extindem cunoștințele despre alimente și ne rafinăm simțurile.

Ne schimbăm meniul.

În viitor, alegem alimente proaspete, locale și ecologice.

Astfel, ne îmbunătățim sănătatea și protejăm clima.

ACTIVITATEA: Cum să îți explorezi simțurile

Ideea este să explorezi fructe și legume proaspete de sezon.

Participanții/tele pot încerca gustul, consistența, mirosul și sunetul fructelor și legumelor.

Pot cunoaște varietăți vechi și noi.

Își pot rafina simțurile.

În final, vor putea denumi și descrie diferite fructe și legume.

Activitatea este potrivită pentru toți/toate participanții/tele.

Persoanele cu dificultăți de învățare pot urma exercițiul independent, pe cont propriu.

Cu îndrumare, toți/toate participanții/tele pot efectua acest exercițiu.

CLIMA ȘI BIODIVERSITATEA

Biodiversitate are sonoritatea unui cuvânt complicat dar sensul este unul ușor de înțeles – **toate felurile de forme de viață de pe Pământ, de toate dimensiunile și culorile**. Când vorbim despre biodiversitate, ne putem referi la trei aspecte: diversitatea din cadrul **speciilor**, diversitatea din cadrul **genelor** și diversitatea din cadrul **ecosistemelor**.

Diversitatea în cadrul speciilor

Vulpile, urșii polari sau girafele sunt toate exemple de specii. Arată diferit și nu se pot împerechea între ele. Pe planeta noastră există aproape 9 milioane de specii diferite de plante și animale. Acest număr arată uriașa diversitate din cadrul speciilor printre care trăim.

Diversitatea în cadrul genelor

Când ne uităm mai îndeaproape, observăm că fiecare girafă, de exemplu, este diferită. Unele sunt mai înalte, mai mari sau mai blânde decât altele. **Gene** minuscule din corpurile lor decid cum va arăta fiecare girafă și ce personalitate va avea. Genele, așadar, sunt ca niște mici hârtii pe care se află informații despre girafă. Toate hârtiile la un loc formează un plan de construcție al unei girafe.

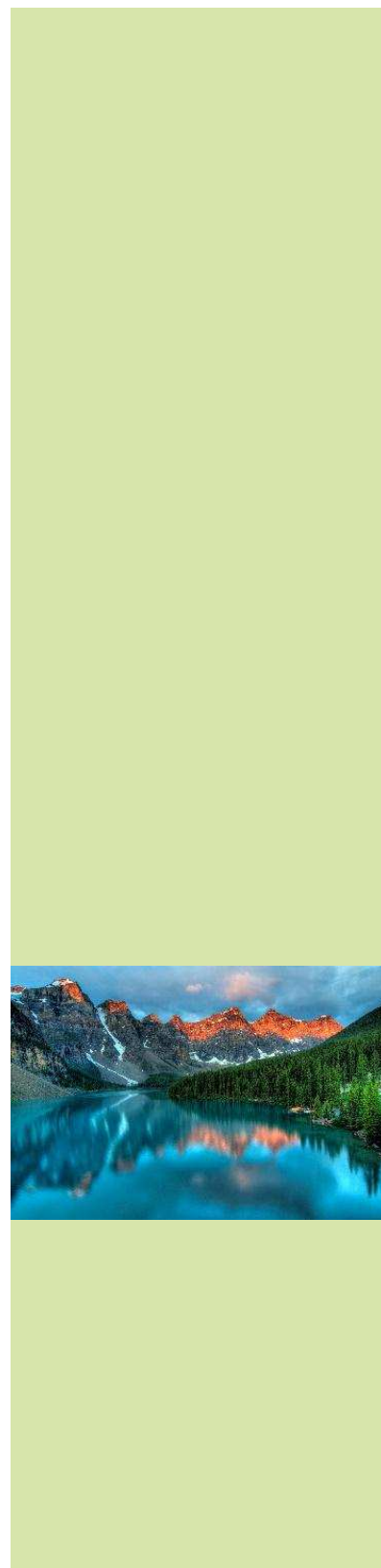
- Întregul plan de construcție se numește 'genom' .

Oamenii au de asemenea aceste gene în corpurile lor, motiv pentru care arătăm cu toții diferit, avem puncte forte diferite, preferăm feluri diferite de mâncare sau suntem interesați de activități diferite în timpul liber. Prin urmare, **diversitatea în cadrul genelor** garantează faptul că fiecare animal, plantă sau ființă umană este specială și aduce ceva unic în lume.

Diversitatea în cadrul ecosistemelor

Din cele aproximativ 9 milioane de specii estimate a exista pe Pământ, în jur de 1,7 milioane de specii au fost identificate. Acestea trăiesc laolaltă în medii speciale de viață, numite **ecosisteme**.

- Animalele, plantele și ciupercile se numesc biocenoze, pe când mediul viu se numește biotop. Împreună formează un ecosistem, care este interconectat și funcționează ca întreg.

Recifurile de corali, oceanele, pajiștile, pădurile, lacurile sau deșerturile sunt toate exemple de ecosisteme. Fiecare specie în parte este importantă în cadrul sistemului său, interacționează toate între ele și garantează că fiecare ecosistem își îndeplinește misiunea.

- Toate aceste misiuni se numesc 'Servicii ecosistemice'

LA CE E BUNĂ BIODIVERSITATEA?

În primul rând, ecosistemele furnizează hrană, apă, materiale de construcție și medicamente naturale.

În al doilea rând, ecosistemele echilibrează mediul atunci când acesta se confruntă cu condiții extreme. Râurile și pârâurile sunt responsabile cu curățarea apei când aceasta este poluată. Când avioanele, vehiculele și uzinele au produs prea mult CO₂, pădurile îl absorb din atmosferă, îl stochează și îl transformă în oxigen pe care noi îl putem respira. De asemenea, mlaștinile și pajiștile întinse cu pământ sănătos oferă o zonă sigură după inundații și stochează apa subterană. În plus, oceanele, pădurile vaste și mlaștinile înmagazinează CO₂ timp de sute de ani.

- Aceste unități de stocare sunt denumite rezervoare de carbon

În cele din urmă, albinele și celelalte insecte ajută la polenizarea copacilor și a plantelor

În al treilea rând, ecosistemele oferă un loc de recreere, unde ne putem relaxa sau unde putem găsi împlinire sufletească.

Din păcate, de când există pe Pământ, oamenii au modificat 75% din totalitatea suprafeței terestre și 66% din zona marină. Acest fapt are un impact uriaș asupra ecosistemelor și asupra biodiversității în general.

ÎN PREZENT, plantele și animalele suferă în mod direct din cauza poluării apelor cu pesticide, plastic sau uleiuri minerale. De asemenea, ca urmare a exploatării forestiere extinse, a pescuitului și vânatului în exces, animalele expuse riscului, precum elefanții, rinocerii sau leii, își pierd mediile de viață sau se confruntă cu posibilitatea dispariției.

- Pesticidele sunt utilizate pentru a proteja recoltele împotriva insectelor, melcilor, rozătoarelor și a plantelor nedorite. Pentru a proteja plantele, majoritatea pesticidelor sunt otrăvitoare și au efecte nocive asupra mediului și a oamenilor.

Mai mult, animalele și plantele sunt puse în pericol în mod indirect de schimbarea climatică accelerată la care nu se pot adapta suficient de rapid. În introducerea generală a Curriculumului, am descris deja activitățile

umane care alimentează schimbarea climatică accelerată. În consecință, animalele și plantele își pierd mediile de viață, au dificultăți în a-și menține populațiile sau pierd parteneri importanți în cadrul ecosistemelor lor.

Toate aceste interferențe umane au dus deja la dispariția a numeroase specii. 'Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii' a publicat o listă, conform căreia animale precum broaștele țestoase, rechinii, gorilele, urșii panda sau rinocerii probabil vor dispărea curând.

De asemenea, unul din patru mamifere, 13% din numărul total de păsări, 30% dintre toți copacii coniferi, 33% dintre corali și aproape jumătate dintre amfibieni vor avea aceeași soartă.

În cadrul 'Curriculumului EFDI', acest modul dorește a se concentra asupra conexiunii dintre 'Schimbarea climatică și biodiversitate' și să sugereze activități care pot întări conexiunea dintre participanți/te și conviețuitorii lor pe Pământ. Cunoscând diferite specii, învățând despre viețile lor și acționând pentru a le proteja, participanții/tele intră în 'Cercul schimbării', un concept important în domeniul asumării propriei puteri. Imediat ce oamenii începe să le pese de ceva, aceștia caută să afle mai multe și este mai probabil să acționeze, chiar și când aceste acțiuni sunt inconfortabile. Așadar, activitățile sugerate sunt activități amuzante de grup care dezvăluie informații pe parcursul procesului de a acționa împreună într-un grup, alături de prieteni. În ceea ce privește metodele, acest modul se bazează mai ales pe activități pentru cap, inimă și mâini, conform conceptului lui Pestalozzi, astfel încât participanții/tele să înceapă să cunoască biodiversitatea, dar și să creeze spații în care aceasta să prospere.

► Mai multe informații despre conceptul lui Pestalozzi:

<https://ief-usfeu.ru/ro/i-g-pestalocci-osnovnye-trudy-kratko-pedagogicheskaya-sistema-i-g/>

CLIMĂ ȘI BIODIVERSITATE

Biodiversitate pare un cuvânt complicat.

Dar o explicație simplă poate fi aceasta:

Biodiversitatea este viața de pe Pământ în toate **formele și culorile** sale.

Putem împărți biodiversitatea în trei categorii:

Diversitate în cadrul **speciilor**

Diversitate în cadrul **genelor**

Diversitate în cadrul **ecosistemelor**

Un ecosistem este un mediu natural.

Acesta include plante și animale care interacționează cu acel mediu.

Diversitatea în cadrul speciilor

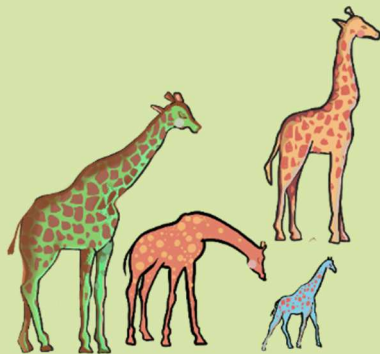
Exemple de specii sunt vulpile, urșii polari sau girafele.

Fiecare arată diferit și nu pot avea pui între ele.

Există un număr vast de diferite specii de animale și plante.

Există aproape nouă milioane pe planeta noastră.

Acest număr arată uriașa **diversitate din cadrul speciilor**.

Diversitatea în cadrul genelor

Pentru a înțelege diversitatea în cadrul genelor ne putem uita mai îndeaproape la girafe.

Fiecare girafă este diferită.

Unele girafe pot fi mai înalte, mai mari sau mai blânde decât altele.

Genele se găsesc în fiecare celulă a corpului.

Acestea stabilesc cum arată sau cum se poartă o girafă.

Genele sunt precum mici hârtii.

Informațiile despre girafe sunt notate pe acestea.

Fiecare ființă umană are de asemenea gene.

Arătăm cu toții diferit datorită genelor noastre.

Avem, de exemplu, diferite puncte forte.

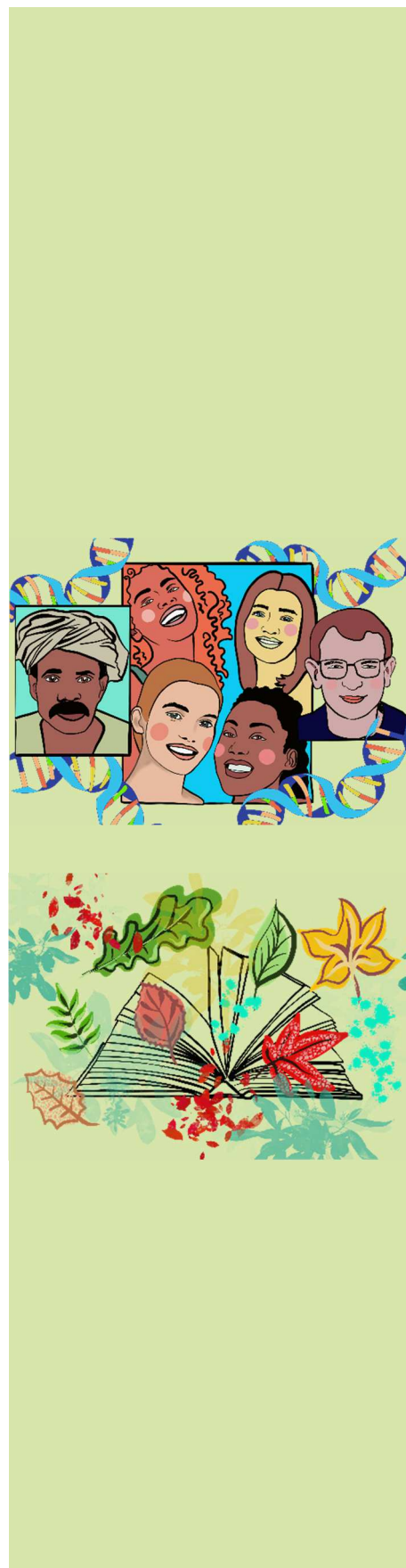
Ne plac feluri diferite de mâncare.

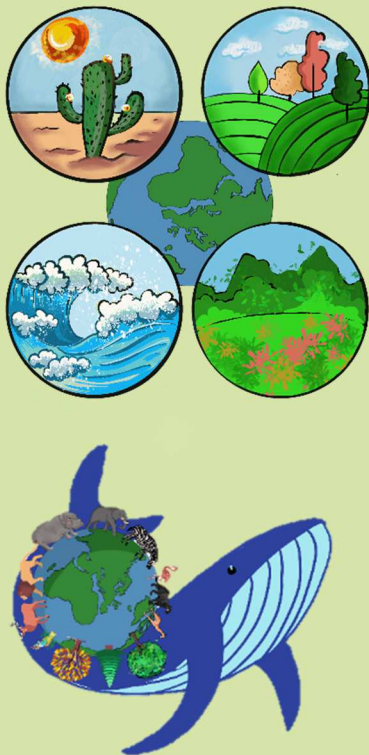
Avem hobby-uri diferite.

Diversitatea în cadrul genelor garantează faptul că

fiecare animal, fiecare plantă sau ființă umană este specială.

Pot contribui în mod unic la această lume.

Diversitatea în cadrul ecosistemelor

Există în jur de nouă milioane de specii pe Pământ.

Până acum au fost descoperite cam 1,7 milioane de specii.

Acestea trăiesc împreună în **ecosisteme**, adică în medii de viață speciale.

De exemplu, recifii de coral, oceanele, pajiștile, pădurile, lacurile sau deșerturile.

Fiecare specie în parte este importantă.

Toate speciile interacționează între ele.

Acestea fac ca ecosistemele să își îndeplinească sarcinile.

La ce este bună **biodiversitatea**?

În primul rând, ecosistemele oferă hrană, apă, materiale de construcție și medicamente naturale.

În al doilea rând, ecosistemele echilibrează mediul

oricând acesta se confruntă cu condiții dificile.

Râurile și izvoarele curăță apa când aceasta e poluată.

Pădurile absorb aerul poluat și îl stochează.
Ele produc oxigenul pe care noi îl respirăm.

Mlaștinile și pajiștile întinse cu pământ sănătos
sunt o zonă sigură după inundații și păstrează
apă subterană.

Oceanele, pădurile întinse și mlaștinile păstrează
de asemenea
dioxid de carbon timp de sute de ani.

Albinele și alte insecte polenizează copacii și
plantele.

În al treilea rând, ecosistemele oferă un loc de
recreere.

Ne putem relaxa sau putem găsi împlinire
sufletească acolo.

Oamenii au schimbat 75 la sută din suprafața
terestră

și 66 la sută din întreaga zonă maritimă.

Acest fapt a avut un impact enorm asupra
ecosistemelor
și a biodiversității în general.

ACUM plantele și animalele suferă din cauza poluării apei.

Aceasta e cauzată de pesticide, plastic și uleiuri minerale

care se scurg din conductele de transport.

Pesticidele sunt otrăvuri care ucid dăunătorii.

Dăunătorii sunt insecte sau ciuperci

care pot face rău plantelor sau copacilor.

Elefanții, rinocerii și leii își pierd

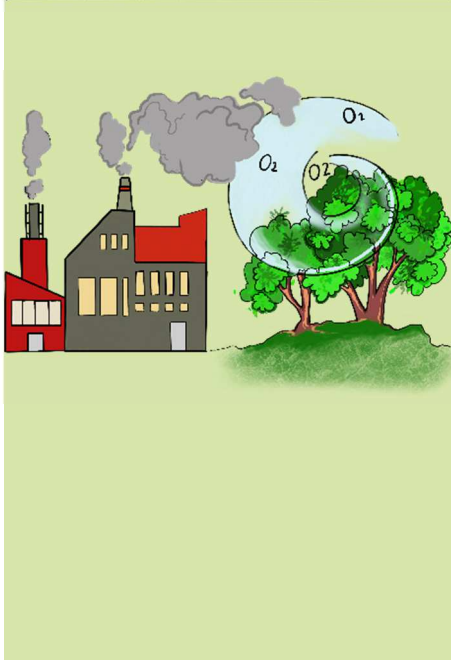
mediile de viață sau se confruntă cu dispariția.

Acest fapt se datorează defrișării,

pescuitului sau vânătorii extinse.

Am descris deja activitățile omului

care provoacă schimbarea climatică rapidă.

Toate aceste intervenții umane asupra naturii

au dus la dispariția a numeroase specii.

‘Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii’

a publicat o listă de animale.

De exemplu, broaștele țestoase, rechinii, gorilele, urșii panda

sau rinocerii ar putea dispărea în curând.

Aceeași soartă o vor avea:

- Unul din patru mamifere,
de exemplu, tigri, rinoceri, hipopotami...
- 13 la sută dintre toate păsările
- 30 la sută dintre toate coniferele
- 33 la sută dintre toți coralii și
- aproape jumătate dintre toți amfibienii,
de exemplu broaște, salamandre...

Când învățăm despre diferite specii,
acționăm pentru a le proteja.

Astfel, intrăm în 'Cercul schimbării' .

Așadar, sugerăm activități amuzante de grup.

Lucruri noi pe care le putem învăța împreună.

Acest modul se bazează pe activități pentru cap, inimă și mâini.

Se bazează pe conceptul lui Pestalozzi.

Acest modul are ca obiective:

- cunoașterea biodiversității
- crearea de spații în care poate exista biodiversitate

CUM SĂ FACEM BILE DE SEMINȚE

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI BILELE DE SEMINȚE

Cultivatorul japonez de orez Masanobu Fukuoka a creat bilele de semințe acum aproape 100 de ani. Acestea sunt mici bile de pământ umplute cu semințe. La acea vreme, nu erau destui muncitori care să lucreze pământul - după ce își pierduseră viața foarte mulți oameni în al Doilea Război Mondial. De aceea, el a trebuit să găsească altă soluție. A aruncat bilele de pământ umplute cu semințe de orez dintr-un avion. În anii 1970, oameni din Statele Unite ale Americii i-au preluat ideea pentru a iniția o revoluție a înverzirii orașelor lor și de creere a unor spații pentru albine și fluturi. În ziua de azi, construirea a tot mai multe clădiri, străzi și centre comerciale a dus la pierderea spațiilor verzi. În același timp, câmpiile din zonele rurale sunt pulverizate cu pesticide. Ambele acțiuni au avut un impact negativ asupra vieții păsărilor și insectelor. În consecință, bilele de semințe trec printr-o perioadă de renaștere – pentru a recupera natura în mod intenționat, a oferi medii de viață insectelor și a crea o mai mare biodiversitate în cadrul speciilor.

Dacă dorești să afli mai multe
 ◀ despre semnificația bilor de semințe ca mode de încurajare și creere a biodiversității, accesează:

<https://ro.haenselblatt.com/articles/special-gardens/seed-ball-recipe-how-to-make-seed-balls-with-kids.html>

DURATĂ: 60 DE MINUTE

NIVEL DE DIFICULTATE: INTERMEDIAR

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este să ne cufundăm într-o activitate senzorială și să învățăm cum să facem bile de semințe. Pe parcursul acestui proces, participanții/tele învață care sunt cele trei ingrediente esențiale pentru un mediu verde: pământ, semințe și apă. Se strâng laolaltă ca echipă, creează bile de semințe și mai târziu le aruncă în spațiile din jurul lor. În final, când observă

cum cresc plantele lor, vor fi dezvoltat un sentiment de auto-eficacitate și își vor da seama că pot schimba viitorul mediului lor înconjurător.

RESURSE NECESARE:

Altele: 250 ml de lut, 250 ml de îngrășământ sau pământ de flori, 1 linguriță de semințe, 60 ml de apă (suficient pentru 20 de bile de semințe), un castron sau un vas, cofraje vechi de ouă

Puteți folosi semințele pe care vi le doriți. Florile sălbatice sunt în mod special utile pentru albine și fluturi, în contextul zonelor verzi mici aflate între zonele locuite. Le poți arăta participanților/telor fotografii cu plante ajunse la maturitate pentru a face o conexiune între activitate și realitatea viitoare.

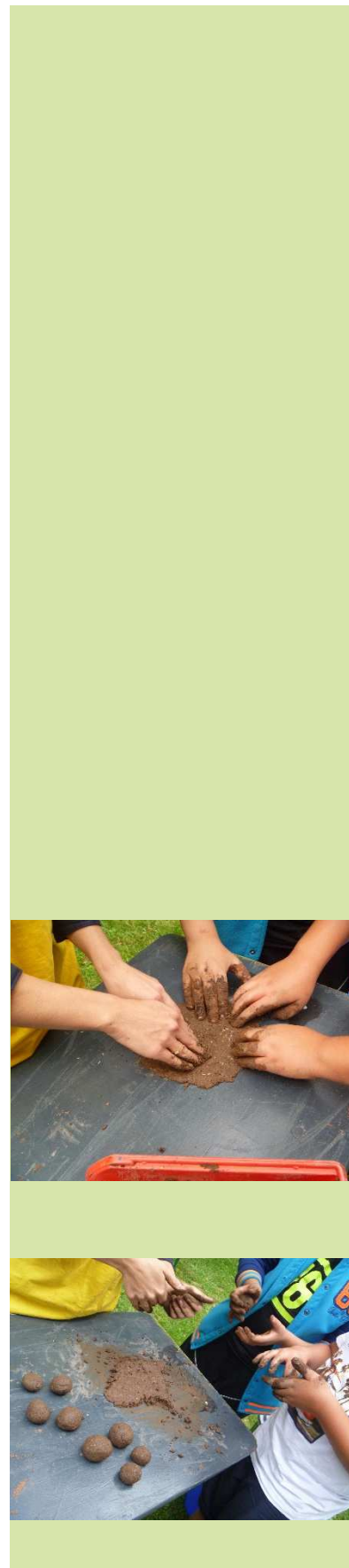
CE ESTE DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea în această activitate și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva dintre motivele pentru care crearea de bile de semințe poate fi considerată o activitate ce promovează biodiversitatea și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice. Informează-te accesând linkurile propuse dacă simți nevoia să afli mai multe.
- pregătește ingredientele pentru bilele de semințe
- pregătește o zonă în exterior sau în interior unde activitățile cu pământ și noroi nu deranjează

PE PARCURS

- vă adunați împreună cu participanții/tele
- măsurați toate ingredientele
- amestecați toate ingredientele la un loc într-un castron mare
- formați bile de semințe care nu sunt nici prea mici, întrucât se pot crăpa, nici prea mari, întrucât pot prinde mușegai înainte să se fi uscat (un diametru cam de 3-4 cm)

- le lăsați apoi să se usuce în cofrajele vechi de ouă timp de 2 până la 4 zile

- în final, ieșiți la plimbare și aruncați-le în zone însorite cu sol deschis

ÎN PLUS

- dacă se potrivește cu programul instituției voastre, pregătiți mai multe bile de semințe, puneți-le în sacoșe corespunzătoare pe care să le împărțiți apoi în zilele porților deschise, cu ocazia unui festival sau a festivităților pascale sau de primăvară.

CUM SĂ FACEM BILE DE SEMINȚE

CUM SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI BILELE DE SEMINȚE

Cultivatorul japonez de orez Masanobu Fukuoka a creat bilele de semințe acum aproape 100 de ani.

Micile bile sunt formate din pământ, apoi umplute cu semințe.

Fukuoka a aruncat bilele de pământ umplute cu semințe de orez dintr-un avion.

În ziua de azi, au fost construite multe clădiri, iar câmpurile din zonele rurale sunt pulverizate cu pesticide.

Pesticidele sunt otrăvuri care ar trebui să omoare dăunătorii.

Asta face ca viața să fie foarte dificilă pentru păsări și pentru tot felul de insecte.

IDEE PENTRU ACTIVITATE:

Ideea este să ne cufundăm într-o activitate pentru toate simțurile.

Participanții/tele vor învăța să facă bile de semințe.

Vor învăța ce este important pentru un mediu verde.

1. pământ
2. semințe
3. apă

Vor urmări cum plantele lor cresc.

Acest exercițiu este potrivit pentru toate persoanele.

Unele persoane pot avea nevoie de sprijin pentru a forma bilele de semințe.

CUM SĂ AUZIM DIVERSITATEA ÎN CADRUL SPECIILOR

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI SUNETELE

ANIMALELOR

Ai auzit vreodată de țestoasa de apă dulce europeană? De vidră? Sau de cocoșul de munte cel rar întâlnit? Nu? Poate datorită faptului că acestea sunt specii aflate deja pe cale de dispariție înainte ca tu să fi avut șansa să afli de ele. Pe întreaga planetă, animalele se confruntă cu braconieri și cu alte schimbări ce le pun în pericol viața. Oamenii de știință au luat în considerare toate pericolele posibile pentru animale și le-au împărțit în 5 categorii. În primul rând, mediile de viață sunt distruse datorită schimbării climatice, a agriculturii industriale, a extinderii așezărilor umane și a defrișărilor. În al doilea rând, speciile invazive pătrund în ecosisteme și intră în concurență cu speciile native pentru supraviețuire, de exemplu în ceea ce privește hrana. De asemenea, poluarea în creștere prin plastic, microplastic, pesticide, radioactivitate, modificări genetice sau poluarea fonică reprezintă amenințări pentru numeroase animale din regiuni diferite. În final, suprapopularea și pescuitul, vânătoarea, fermele industriale sau consumul de resurse în general sunt în creștere de la o zi la alta. Haideți așadar să îi cunoaștem pe conviețuitorii noștri și să ajutăm la protejarea lor!

DURATA: 30-45 DE MINUTE

NIVEL DE DIFICULTATE: MEDIU

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este să le oferim o voce animalelor pe cale de dispariție și să permitem participanților/telor să facă legătura între sunetele auzite și imaginile din mintea lor. Participanții/tele vor învăța că animalele în pericol de a dispărea nu reprezintă doar un număr, ci există și au o viață ca noi toți. Cu ajutorul unui joc amuzant, pot să cunoască aceste viețuitoare, pot realiza o conexiune cu ele la nivel senzorial și vor avea mai mare disponibilitate să contribuie la protejarea lor în viitor.

RESURSE NECESARE:

Altele: înregistrări audio ale sunetelor produse de animale (e.g. freeanimalsound.org/
<https://rareearthtones.org/ringtones/index.html>), cartonașe cu animale, pietricele / bile / perle/ jetoane pentru
a
plasa pariurile

CE ESTE DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care a cunoaște sunetele produse de animale sălbatice poate fi considerată o activitate care promovează biodiversitatea și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- printează cartonașele cu animale din documentul MATERIALE ADIȚIONALE și decupează-le sau printează fișa cu testul (în funcție de abilitățile participanților/telor)
- descarcă sunetele de animale corespunzătoare de pe site-ul www.efdi-project.eu (sau mai multe de pe freeanimalsound.org/ <https://rareearthtones.org/ringtones/index.html>) și stochează-le pe un dispozitiv potrivit pentru instituție (de exemplu telefon mobil, laptop, player MP3 etc.)
- familiarizează-te cu sunetele și asigură-te că îți sunt cunoscute toate animalele corespunzătoare fiecărui fișier audio
- colecționează 10 pietre mici pentru fiecare participant/ă și colorează-le diferit sau marchează-le cu simboluri diferite; ca alternativă, poți folosi perle colorate sau jetoane de joc

PE PARCURS

- așezați-vă cu toții la masă, pune cartonașele cu animale în centrul mesei astfel încât să fie vizibile pentru participanți/te
- explică regulile jocului: vei reda un sunet de animal, apoi fiecare dintre ei/ele va putea să plaseze oricâte pietre dorește pe cartonașul cu animalul corespunzător. După ce și-au plasat pariurile, vei elucida misterul. Cei care au pariat pe animalul greșit își vor pierde pietrele, pe care le câștigă cel/cea care a ghicit. Dacă a câștigat mai mult de o persoană, pietrele celor ce au pierdut sunt împărțite în mod egal.

ÎN PLUS

- jucați jocul acesta în momente diferite cu sunete diferite de animale. Cu cât cunoaștem mai multe animale și ne pasă de mai multe animale, cu atât suntem mai pregătiți/te să acționăm și să începem să le protejăm.

CUM SĂ AUZIM DIVERSITATEA ÎN CADRUL SPECIILOR

CUM SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI SUNETELE ANIMALELOR

Pe întreaga planetă animalele sunt expuse la braconaj sau la alte schimbări ce le amenință existența.

Braconierii sunt vânători care nu au permis de vânătoare.

Multe specii de animale sunt în pericol.

De exemplu, țestoasa europeană de apă dulce, vidra și cocoșul de munte, o pasăre.

Acestea se confruntă cu riscul dispariției.

Oamenii de știință s-au uitat mai îndeaproape la pericolele pentru animale.

Au deosebit **4 tipuri de pericole:**

1. Mediile de viață sunt distruse de:

- schimbarea climatică
- industria agricolă
- aşezările omeneşti, care au nevoie de mai mult spațiu
- defrişarea, înlăturarea pădurilor

2. Speciile invazive pătrund în ecosistemele altor specii.

Speciile străine devin concurente pentru speciile native.

Rezervele de hrană devin insuficiente.

Supravieţuirea este dificilă pentru speciile native.

3. Poluarea în creştere

Exemple de ameninţări pentru multe specii de animale sunt:

Plasticul, microplasticul, pesticidele, radioactivitatea, modificările genetice sau poluarea fonică.

4. Populaţia în creştere

Pe Pământ trăiesc tot mai mulţi oameni.

Acest fapt duce la extinderea pescuitului, vânătorii, fermelor agricole şi a consumului de resurse.

Haideţi să cunoaştem celelalte vieţuitoare!

Haideţi să ajutăm la protejarea lor!

IDEE PENTRU ACTIVITATE ȘI OBIECTIVE:

Ajutăm participanții/tele să potrivească sunetele cu imaginile a diferite animale.

Pot cunoaște astfel animale în timp ce joacă un joc amuzant.

Ajung să cunoască animalele folosindu-și simțul auditiv.

CUM SĂ GUSTĂM DIVERSITATEA DIN GENE

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI GUSTAREA

MERELOR

Merele sunt pe locul doi în UE în topul celor mai consumate fructe, imediat după banane. Există în jur de 20 de mii de soiuri de mere în lumea largă. Sunt cultivate însă doar 100 soiuri și doar vreo 20 se găsesc în supermarketurile din Europa. Inițial, multe soiuri de mere, precum și alte fructe cum ar fi cireșele, perele sau prunele, creșteau dispersate în livezi de fâneată. Reprezentau o parte importantă a peisajului cultural, ofereau spațiu copacilor ce creșteau sălbatic și furnizau mediu de viață pentru mii de specii de plante, animale și insecte. În ultimii 50 de ani, guvernele din numeroase țări europene au preferat cultivarea plantațiilor în detrimentul livezilor de fâneată, deoarece această practică este mai puțin costisitoare, consumă mai puțin timp și este mai profitabilă. Din păcate, acest fapt a dus la eliminarea populațiilor bătrâne de meri și la amplificarea plantării de soiuri utile pentru plantații, de exemplu soiuri cu trunchiuri mai scurte, astfel încât merele să poată fi culese fără ajutorul scârilor. Ca urmare, livezile de fâneată sunt pe cale de dispariție și, odată cu ele, nu doar multe soiuri de mere, ci și medii de viață ale plantelor și animalelor.

DURATĂ: 60 DE MINUTE

NIVEL DE DIFICULTATE: INTERMEDIAR 🍃

ACTIVITY IDEA AND OBJECTIVES:

Ideea este să explorăm conceptul de biodiversitate în cadrul genelor, care de regulă este destul de dificil de înțeles. Însă cu ajutorul merelor poate fi explicat cu ușurință. În timp ce gustă și observă diferitele soiuri de mere, participanții/tele vor învăța că, deși sunt toate mere, arată diferit și au gusturi diferite. Pot începe o discuție despre punctele forte ale fiecărui soi și pot propune rețete pentru preparate cu mere. În final, discuția poate fi extinsă la oameni și la aprecierea diversității în general.

RESURSE NECESARE:

Alimente: 4-5 soiuri de mere

Altele: un număr de farfurii corespunzător numărului de soiuri de mere, cuțite, cartonașe de hârtie și pixuri (vezidocumentul MATERIALE ADIȚIONALE), lupe care să permită observația mai îndeaproape

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care degustarea de soiuri diferite de mere poate fi considerată o activitate ce promovează biodiversitatea și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- taie merele în bucăți mici astfel ca fiecare participant/ă să poată gusta din fiecare soi
- așază-le pe farfurii diferite
- pune cartonașele, pixurile și farfuriile cu mere pe o masă

PE PARCURS

- strângeți-vă laolaltă în grup și explică participanților/telor ce au în fața ochilor
- sarcina este ca fiecare participant/ă să încerce o bucată de măr de pe fiecare farfurie, să mestece lent și să savureze gustul
- apoi participanții/tele vor nota pe un cartonaș un adjectiv care descrie aspectul, gustul sau consistența mărului încercat și vor pune cartonașul lângă farfuria respectivă. Exemple de adjective: roșu, verde, maro, dulce, acru, uscat, fructat, tare, moale, ...
- pot fi utilizate cartonașe cu adjective din documentul **MATERIALE ADIȚIONALE**

ÎN PLUS

- explică participanților/telor conceptul de gene pe baza activității. Deși au mâncat 'doar' mere, au putut vedea și gusta caracteristici foarte diferite, care sunt rezultatul fondurilor genetice diferite.
- inițiază apoi o discuție cu grupul: Care a fost soiul vostru preferat? Avem nevoie de atâtea soiuri de mere? De ce avem nevoie de ele? Care sunt punctele forte ale fiecărui soi? Ce varietăți ați folosi pentru ce fel de preparat culinar?

- poți extinde întrebările pentru a include chiar participanții/tele:
Care sunt trăsăturile mele speciale? Care sunt punctele mele forte? Ce apreciază alte persoane la mine?

CUM SĂ GUSTĂM DIVERSITATEA ÎN CADRUL GENELOR

CUM SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI GUSTAREA MERELOR

Majoritatea oamenilor din Uniunea Europeană mănâncă mere.

În întreaga lume, există în jur de 20.000 de soiuri de mere.

Inițial, multe fructe creșteau în livezi de fâneață.

De exemplu, mere, cireșe, pere sau prune.

Aceste fructe erau o parte importantă a peisajului cultural.

Ajutau să crească copacii sălbatici.

Erau căminul a mii de specii de plante, animale și insecte.

În ultimii 50 de ani, guvernele din multe țări europene

au preferat cultivarea pe plantații livezilor de fâneață.

Spun că este mai ieftin, că economisește timp și aduce mai mulți bani.

Din păcate, au plantat mai ales fructe care sunt utile pe plantații.

De aceea, avem mai puțini meri bătrâni acum.

De exemplu, aceste soiuri noi de meri au trunchiurile mai scurte.

Așadar, e mai ușor să culegi mere fără scară.

Dar asta nu e util pentru livezile de fâneață.

Acum pajiștile sunt în declin.

Mediile de viață pentru plante și animale sunt de asemenea în declin.

IDEE PENTRU ACTIVITATE:

Ideea este să explorăm diversitatea în cadrul genelor.

Putem face asta cu ajutorul merelor.

Participanții/tele pot gusta diferite soiuri de mere:

Vor învăța că toate merele arată diferit și au gust diferit.

Acest exercițiu este potrivit pentru toate persoanele.

CUM SĂ FOLOSIM FARMACIA

NATURII

CONEXIUNE: SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI FARMACIA NATURII

Oamenii s-au bazat timp de mii de ani pe cunoștințe vaste colective și au utilizat plante și ierburi când erau bolnavi pentru a oferi alinare pentru dureri de stomac, usturime în gât sau înțepături de insecte. Natura era farmacia lor. În continuare, mii de plante și ierburi ce cresc în întreaga lume sunt utilizate în medicamente moderne produse de companii farmaceutice. Datorită schimbării climatice, diversitatea din păduri și din grădini, gazdele unor ingrediente esențiale pentru remedii naturale, este în pericol de a dispărea. Problema principală constă în faptul că, parțial datorită temperaturilor în creștere, plantele străine din zone climatice mai calde se deplasează în nord, unde intră în concurență cu plantele și ierburile native.

- Aceste plante străine se numesc 'neofiți' deoarece sunt noi pe teritoriul respectiv.

Pe de o parte, acestea pierd din expunerea la lumina soarelui. Pe de altă parte, cum nutrienții din pământ sunt în scădere, înseamnă că supraviețuiesc doar cele mai rezistente plante și ierburi. Dar plantele noi nu sunt interconectate cu alte plante sau animale native, pot să fie otrăvitoare pentru ființe vii din ecosistem sau pot duce chiar la schimbarea întregului ecosistem.

DURATĂ: 120 DE MINUTE

NIVEL DE DIFICULTATE:

INTERMEDIAR – AVANSAT

Dacă dorești să afli mai multe despre consecințele apariției neofiților, accesează:

[https://www.ardalpha.de/wissen/natur/neophyten-pflanzen-
eingewandert-exoten-
invasive-arten-pflanzen-
100.html](https://www.ardalpha.de/wissen/natur/neophyten-pflanzen-eingewandert-exoten-invasive-arten-pflanzen-100.html)

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea este să intrăm în contact cu un serviciu specific al ecosistemului: furnizarea de medicamente. Participanții/tele vor ieși în natură și vor colecționa plante medicinale, le vor procesa sub formă de unguent și picături pentru tuse și vor învăța să folosească darurile naturii în arii practice de aplicare. Se vor bucura de timpul petrecut afară, vor simți plantele, apoi vor lucra împreună și își vor consolida abilitățile de a urma instrucțiuni. În final, vor putea să încerce ceea ce au produs din plantele strânse și vor putea astfel să aprecieze și mai mult plantele din jur. Acest fapt va duce mai departe la intrarea în ciclul schimbării, așa cum a fost explicat în introducere.

RESURSE NECESARE:

Unguent de pătlagină pentru înțepături de insecte

Alimente: frunze de pătlagină, 100 ml de ulei de măsline / ulei de migdale, 12 grame de ceară de albine

Altele: 2 borcane, cratiță, plită, pahare sau borcane mici din sticlă

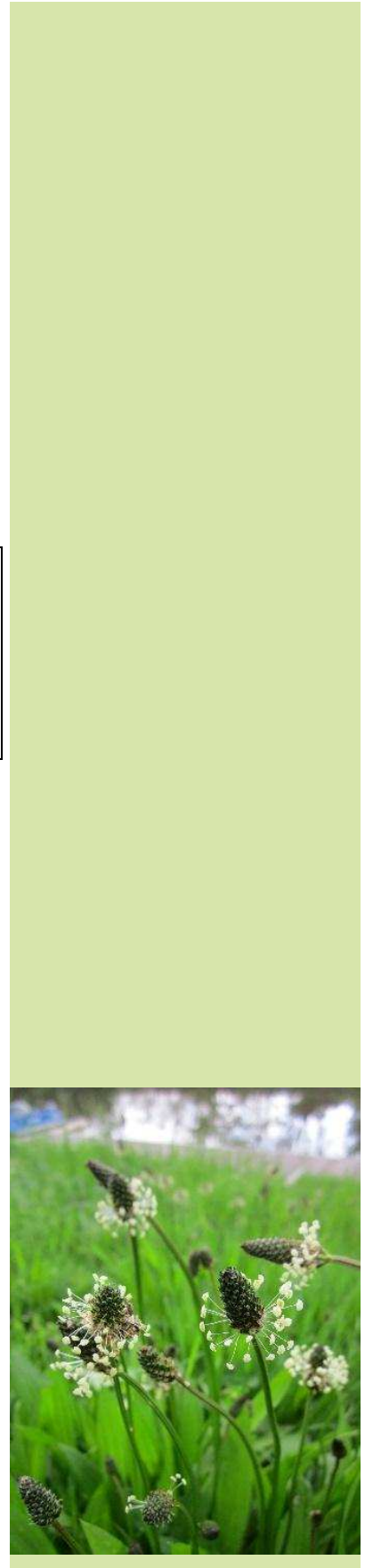
CE ESTE DE FĂCUT:

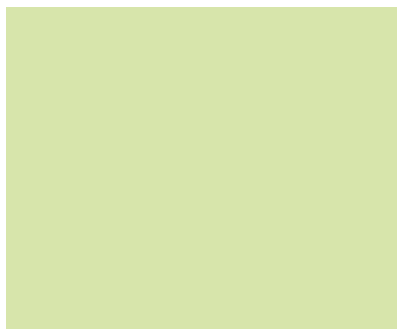
ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care utilizarea plantelor native poate fi considerată o activitate care promovează biodiversitatea și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- plimbă-te împreună cu participanții/tele și strângeți frunze de pătlagină
- pregătește o masă cu plita și echipamentul necesar pentru a avea totul la îndemână

PE PARCURS

- încălziți o cratiță cu puțină apă pentru a pregăti o baie de apă
- puneți frunzele de pătlagină și 100 ml de ulei de măsline sau de migdale într-un recipient de sticlă

- încălziți amestecul și urmăriți constant procesul timp de 20 de minute
- scoateți frunzele și puneți amestecul în alt borcan
- fierbeți apa din nou
- reîncălziți amestecul de ulei
- adăugați ceară de albine și amestecați continuu
- turnați imediat amestecul în borcane pentru a se răci

ULTERIOR

- curățați borcanele imediat cu o cârpă uscată pentru a îndepărta reziduurile de ulei și de ceară

Sirop de păpădie

Alimente: 3-4 grămăjoare de flori de păpădie, 750 ml de apă, 750 g de zahăr, zeama unei lămâi

Altele: cratiță, lingură, plită, hârtie de copt, pahare

ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care utilizarea plantelor native poate fi considerată o activitate ce promovează biodiversitatea și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- plimbă-te cu participanții/tele și strângeți păpădii sau cumpărați de la piață
- pregătește o masă cu plita și echipamentul necesar pentru a avea totul la îndemână

PE PARCURS

- rupeți petalele florilor de păpădie și spălați-le
- turnați apă fierbinte peste petale și lăsați-le să infuzeze timp de o zi
- strecurați decoctul printr-o cârpă în cratiță
- adăugați zahărul și zeama de lămâie
- fierbeți până devine un sirop gros
- turnați apoi cât este fierbinte în pahare fierse anterior
- siropul este gustos adăugat în ceai, pe pâine cu unt sau pe clătite

CUM SĂ FOLOSIM FARMACIA NATURII

CUM SUNT CONECTATE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI FARMACIA NATURII

Natura a servit drept farmacie timp de mii de ani.

Oamenii foloseau plante și ierburi când erau bolnavi.

Foloseau plante pentru a trata aceste probleme de sănătate:

- dureri de stomac
- durerea de gât
- înțepături de insecte

Mii de plante și ierburi sunt utilizate în continuare.

Companiile farmaceutice le folosesc pentru a produce medicamente moderne.

Plantele din păduri și grădini sunt folosite ca remedii naturale.

Aceste plante ar putea să dispară din cauza schimbării climatice.

Problema principală sunt temperaturile în creștere.

Din acest motiv plantele străine părăsesc zonele cu climă mai caldă.

Se deplasează spre nordul globului.

Iau locul plantelor și ierburilor

care cresc de obicei aici.

Mai multe plante consumă mai multe substanțe nutritive din pământ.

Astfel încât pământul nu mai are la fel de multe substanțe nutritive.

Doar cele mai rezistente plante și ierburi supraviețuiesc.

Noile plante pot fi otrăvitoare
pentru animale, păsări sau insecte.

IDEE PENTRU ACTIVITATE:

Ideea este să învățăm cum oferă natura medicamente.

Participanții/tele vor strânge plante afară.

Vor produce unguente și siropuri.

Vor învăța să folosească darurile naturii în mod practic.

Această activitate este potrivită
și pentru persoanele cu dificultăți de învățare.

Încălzirea și fierberea siropului
ar trebui făcute doar cu sprijin.

CLIMA & CONSUMUL

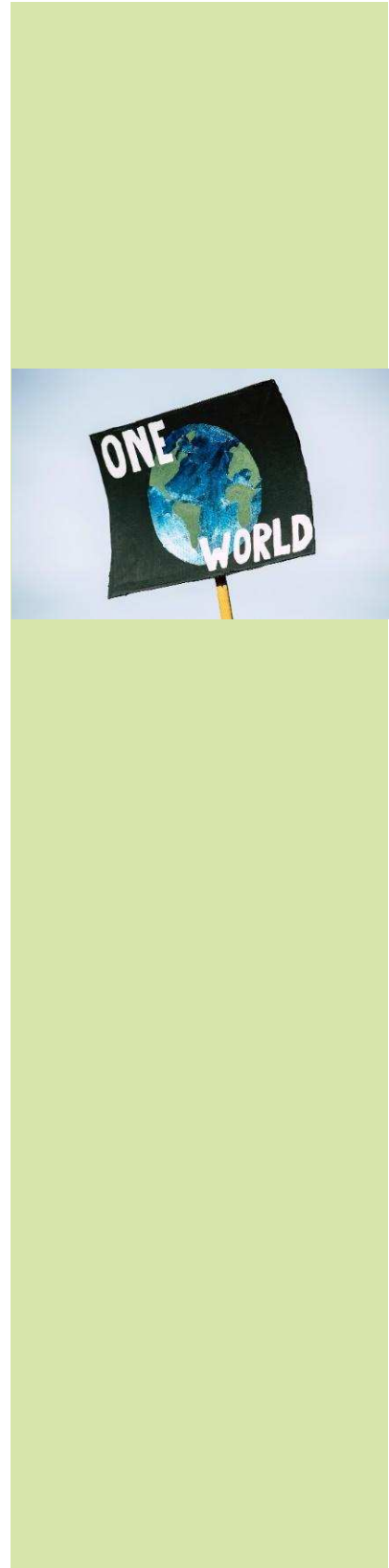
În 2023, Ziua Suprasolicitării Pământului a avut loc pe 27 iulie. Această dată marchează ziua în care omenirea a consumat toate resursele regenerabile, precum lemnul, pământul sau apa, pe care Pământul le poate regenera în cursul unui an. Acum douăzeci de ani, această dată a fost 25 septembrie, iar acum 50 de ani, a fost 25 decembrie. Aceasta indică faptul că în decursul a 50 de ani, omenirea a făcut tranziția de la a consuma resursele unui Pământ într-un an, la aproape două Pământuri într-un an.

Desigur, avem nevoie să consumăm lucruri esențiale pentru a supraviețui, cum ar fi hrană și îmbrăcăminte. Însă atunci când începem să cumpărăm multe lucruri, de care probabil nu avem cu adevărat nevoie, apar probleme. Aproape toate bunurile noastre de consum au un impact asupra climei și a schimbării climatice, fie direct sau indirect. Aceasta e valabil pentru Austria, Germania, Slovacia, România, precum și multe alte țări, pe măsură ce producția de bunuri de consum este tot mai mult globalizată.

Producția de bunuri de larg consum necesită extragerea de resurse cum sunt lemnul, combustibilii fosili sau apa. Acest fapt duce la pierderea pădurilor și diminuarea rezervelor de apă dulce. De exemplu, în timp ce o persoană utilizează deja 120 de litri de apă zilnic pentru băut și spălat, 4.000 de litri de apă sunt utilizați în plus pentru producția de bunuri de consum.

- ► 4.000 de litri de apă înseamnă cam 20 de căzi pline cu apă.

În plus, producția necesită spațiu precum terenuri de pământ pentru a cultiva recolte, a crește animale sau pentru a construi fabrici. Ambele aspecte contribuie la distrugerea habitatelor naturale precum pădurile tropicale și zonele mlăștinoase, ceea ce duce la pierderea biodiversității. Când utilizăm produse cum ar fi autoturisme sau sticle de plastic, generăm emisii dăunătoare precum dioxidul de carbon și producem deșeuri. În general, gospodăriile mai înstărite tind să consume mai mult. Acest fapt înseamnă că țările sărace și oamenii săraci suferă consecințele consumerismului excesiv din țările bogate.

Dar de ce achiziționăm lucruri de fapt? Oamenii de știință au identificat mai multe motive. Unele dintre acestea pot fi adaptate cu ușurință la un stil de viață mai sustenabil și mai ecologic.

În primul rând, cumpărăm pentru a dăru. Aceasta poate fi deoarece ne simțim vinovați și dorim să scăpăm de acest sentiment prin oferirea de cadouri sau deoarece dorim să returnăm favoarea sub forma unui dar. În aceste cazuri, am putea lua în considerație opțiunea darurilor făcute de mână, a cardurilor cadou sau planificarea unor activități pe care să le realizăm împreună, în loc să achiziționăm obiecte.

În al doilea rând, cumpărăm pentru că și ceilalți cumpără. Acesta este adesea un obicei automat care poate fi dificil de dezvățat. Multe decizii de achiziționare sunt luate spontan în magazin, fără planificare anterioară. Putem să ne provocăm însă pe noi înșine/însene să ne acordăm câteva zile de gândire înainte de a cumpăra un nou articol vestimentar sau ultimul model de telefon mobil, pentru a fi siguri/e că nu este o achiziție impulsivă. În plus, crearea unei liste de cumpărături și respectarea acesteia poate fi de asemenea de ajutor.

În al treilea rând, cumpărăm atunci când suntem plictisiți/te, când ne simțim triști/ste și vrem să simțim fericire din nou sau ca recompensă pentru ceva dificil ce am realizat.

Obiectivul principal al industriei de publicitate este să ne convingă că ne putem bucura de viețile noastre și putem fi fericiți/te numai atunci când cheltuim bani pe produse care ne vor face să ne simțim bine. În ziua de azi, societatea este condiționată să privească actul de a face cumpărături ca pe o formă de divertisment sau ca pe un răsfăț. Întâlnirile în oraș și mersul prin magazine, urmate de o cafea, au devenit unul dintre modurile principale de a petrece timpul. Dar dacă am găsi idei alternative pentru a ne răsfăța: o plimbare în natură, o mâncare gătită sau jocuri cu prietenii/ele? Nu aduc și aceste activități bucurie?

În final, a cheltui cu un leu mai puțin înseamnă reducerea impactului asupra mediului și a climei. Așadar, fiecare euro contează. O formulă importantă pentru a începe să economisim bani și să conservăm resursele Pământului este aceasta:

redu – reutilizează – reciclează

Acest slogan reprezintă un stil de viață care pune accentul pe a rezista tentațiilor publicității, minimizând astfel consumul resurselor lumii și consumul de produse. De exemplu, încurajează deținerea a cinci tricouri în loc de douăzeci și utilizarea unui telefon mobil până când acesta nu mai funcționează, în loc de a cumpăra unul nou în fiecare an.

Pe lângă acestea, sloganul promovează ideea de a reutiliza obiectele cât de mult se poate. De exemplu, folosirea unei pungi de plastic până când este complet uzată, în loc de a fi folosită o dată și apoi aruncată. În

plus, dacă minimizăm și reutilizăm obiectele de care avem nevoie în viață iar într-un final trebuie să le aruncăm, ar trebui să ne asigurăm că resursele utilizate pentru producerea acelor produse pot fi reciclate prin demontarea completă a produsului.

În cadrul 'Curriculumului EFDI', acest modul se concentrează asupra conexiunii dintre schimbarea climatică și consum. Sugerează activități care pot duce la înțelegerea motivului pentru care consumăm și a efectelor consumului excesiv.

Următoarele recomandări oferă participanților/telor posibilitatea de a învăța despre conexiunea dintre schimbarea climatică și consum, de a avea experiența diferitelor sale aspecte prin metode și experiențe senzoriale variate și de a-și asuma propria putere și a participa în mod activ la schimbare.

Primind idei despre cum să reducă consumerismul prin activități amuzante, participanții/tele intră în 'Cercul schimbării', un concept important în domeniul asumării propriei puteri. Imediat ce oamenii le pasă de ceva, aceștia caută să afle mai multe despre subiect și este mai probabil să acționeze, chiar dacă acțiunile sunt incomode.

Așadar, activitățile sugerate sunt activități amuzante de grup, care oferă informații pe parcursul procesului de a acționa împreună într-un grup, alături de prieteni/e. Metodele conținute în acest modul se bazează mai ales pe activități pentru cap, inimă și mâini, conform conceptului lui Pestalozzi, atât pentru a afla informații interesante despre climă și consum, cât și pentru a trăi experiența unor moduri simple de a avea un impact pozitiv asupra climei și asupra planetei.

► Sfat didactic:

Răsfoiește Setul de metode artistice și multisenzoriale pentru a găsi o activitate pe tema reciclării.

► Mai multe informații despre concept:

<https://ief-usfeu.ru/ro/i-g-pestalocci-osnovnye-trudy-kratko-pedagogicheskaya-sistema-i-g/>

CLIMĂ ȘI CONSUM

LIMBAJ SIMPLU

În 2023, Ziua Suprasolicitării Pământului a fost pe 27 iulie.

Suprasolicitarea Pământului înseamnă: supraîncărcarea Pământului.

Această dată marchează ziua din an când:

Ființele umane au consumat

toate resursele biologice

pe care Pământul le poate oferi într-un an.

Resurse biologice sunt: lemnul, terenurile sau apa.

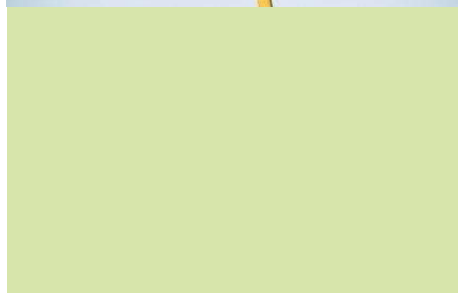
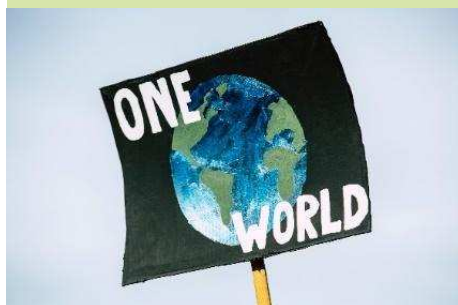
Această dată s-a schimbat mult în ultimii 50 de ani.

Acum are loc foarte devreme în cursul anului.

Toți oamenii au nevoie de lucruri pentru a trăi, care includ hainele și hrana.

Dar când începem să cumpărăm lucruri de care nu avem nevoie cu adevărat, apar probleme.

Multe lucruri pe care le consumăm au un impact asupra climei și schimbării climatice.

Producerea acestor diverse bunuri necesită extragerea și consumul unor resurse precum apa, lemnul și combustibilii fosili. Acest comportament duce la pierderea pădurilor și a resurselor de apă.

Exemplu:

O persoană folosește 120 de litri de apă pe zi pentru a bea și a (se) spăla și 4.000 de litri de apă pentru bunuri de consum. 4.000 de litri de apă înseamnă cam 20 de căzi pline cu apă.

Producția de bunuri consumă de asemenea pământ.

De exemplu: terenuri de pământ pentru a cultiva fructe, pentru a crește animale, pentru a construi fabrici.

Asta duce la distrugerea habitatelor naturale cum ar fi pădurile tropicale sau mlaștinile.

Când distrugem habitate naturale,
pierdem biodiversitate.

De exemplu, produse precum sticlele de plastic
produc emisii și deșeuri dăunătoare.

În general, oamenii mai bogați cumpără mai mult.
Ca urmare, țările mai sărace suferă mai mult.
Dar de ce cumpărăm?

Oamenii de știință au găsit multe motive:

1. Cumpărăm pentru a dăruia ceva cuiva
sau pentru a ne dăruia nouă înșine/însene ceva.
Poate pentru a arăta recunoștință.
Putem face asta fără a cumpăra ceva.
Aici ne putem gândi
la a crea propriile noastre cadouri.
Câteva idei: o felicitare făcută de noi, o invitație undeva.
2. Cumpărăm pentru că și alți oameni cumpără.
Acesta este un obicei automat.
Adesea, nu planificăm deloc cumpărăturile.
Aici ar fi de ajutor să nu te grăbești
atunci când decizi să cumperi ceva
sau să faci liste de cumpărături.

3. Cumpărăm deoarece

- suntem plictisiți/te,
- suntem triști/ste,
- vrem să fim recompensați/te,
- vrem să ne simțim fericiți/te.
- suntem de asemenea puternic influențați/te de publicitate să cumpărăm ceva.

Aici, ar fi util să găsim idei noi.

De exemplu:

Să mergem la plimbare,
să gătim sau să jucăm ceva cu prietenii/ele.

În concluzie: a cheltui mai puțin

înseamnă impact mai mic
asupra mediului și a climei.

Pentru a economisi banii și resursele Pământului,
există o formulă:

Redu deșeurile, reutilizează și reciclează.

Utilizând această formulă, oamenii se gândesc
la comportamentul lor de consumatori/oare.

Exemplu:

Utilizează un telefon mobil până când nu mai funcționează.

Utilizează o pungă de plastic până când se rupe.

Reutilizează lucrurile de care avem nevoie pentru a trăi.

Sfat didactic: ◀

Găsești o activitate pe tema reciclării în Setul de metode artistice și multisenzoriale.

Această parte a curriculumului este despre conexiunea dintre schimbarea climatică și comportamentul de consumator/oare.

Ce pot învăța participanții/tele efectuând activitățile?

Participanții/tele învață prin aceste activități cum sunt conectate schimbarea climatică și comportamentul de consumator/oare.

Sunt oferite diferite metode.

Participanții/tele au experiențe senzoriale.

Activitățile sugerate sunt activități amuzante de grup.

Într-un mod jucăuș, participanții/tele învață, de exemplu, cum să își reducă propriul consum.

Dacă sunt interesați/te,

spune-le mai multe despre subiect.

Participanții/tele au apoi mai multă disponibilitate să acționeze

sau să schimbe ceva.

Chiar dacă aceste măsuri sunt neplăcute.

Metoda este legată de "Cercul schimbării".

Activitățile sunt activități amuzante de grup.

Persoanele care participă învață alături de prieteni/e.

Ideea de a învăța cu cap, inimă și mâini

vine de la conceptul lui Pestalozzi.

Aflarea unor informații noi și

trăirea unor experiențe active

duc la un impact pozitiv asupra planetei și a climei.

ACTIVITĂȚI: CUM SĂ ÎMPĂRȚIM CU CEILALȚI ȘI SĂ NE PESE

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI RAFTUL DE SCHIMBURI

Fast Fashion este un termen
ce descrie haine ieftine
produse doar pentru a face
față rapid

Poți găsi mai multe
informații
despre industria Fast Fashion
pe

<https://www.greenpeace.org/statistic/planet4-international-stateless/2018/01/6c356f9a-fact-sheet-timeout-for-fast-fashion.pdf>.

În fiecare zi, industria publicitară muncește din greu pentru a ne convinge că avem în mod absolut nevoie de cea mai recentă pereche de pantofi "ultra-eleganți" sau că viețile noastre ar fi incomplete fără cea mai nouă consolă de gaming "de ultimă generație". Este important însă să recunoaștem faptul că fenomenul de consumerism, care se referă la consum excesiv și răspândit, poate avea efecte negative asupra mediului și a climei.

- Consumerismul este consumul masiv și excesiv.

De exemplu: Industria Fast Fashion este un factor major ce contribuie la daunele aduse mediului. Produce de două ori mai multe emisii de dioxid de carbon (CO₂) decât domeniile aviației și transportului la un loc. În plus, vopsirea textilelor este responsabilă pentru 20% din poluarea globală cu ape uzate. Aceste statistici evidențiază impactul semnificativ al consumerismului, în special în industria modei, asupra mediului și al resurselor naturale.

Din păcate, din 200 de miliarde de articole vestimentare pe care oamenii le achiziționează anual la nivel global, în fiecare secundă sunt aruncate atâtea haine cât ar umple un camion de gunoi. Acest fapt este tragic având în vedere că producerea unui singur tricou necesită 2.700 de litri de apă, o cantitate suficientă de apă pentru o persoană timp de 2,5 ani. Situația nu e mai bună când vorbim despre produse electronice. Annual, sunt produse în jur de 50 de milioane de tone de deșeuri electronice și electrice în întreaga lume, întrecând deșeurile electrice generate de toate avioanele produse vreodată la un loc. Din păcate, doar 20% dintre aceste deșeuri

sunt reciclate în mod corespunzător.

Nu suntem însă victime neputincioase ale consumerismului. Avem abilitatea de a ne schimba obiceiurile și de a influența viitorul. O întrebare utilă pe care să ne-o punem înainte de a face o achiziție este: Ador și am nevoie de acest produs sau doar îmi place și mi-l doresc? Un alt mod de a ne schimba obiceiurile este de a ne concentra asupra 'reutilizării' articolelor, de exemplu dăruindu-le sau donându-le și astfel oferind altor persoane șansa de a face același lucru. Hai să acționăm împreună! Împărțim cu ceilalți și ne pasă!

DURATĂ: 60-90 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE: INTERMEDIAR – AVANSA –

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea acestei activități este să lucrăm împreună la un proiect mai amplu pe termen lung. Pentru a obține materialele și a construi raftul de schimburi, este nevoie de concentrare și de voința de a depăși obstacole pentru a realiza ceva împreună. Participanții/tele vor avea oportunitatea să învețe despre problema consumerismului masiv și să se gândească la propriile bunuri și la ce anume folosesc sau nu. Aceștia/stea creează raftul de schimburi pentru a se asigura că toate produsele sunt folosite în mod regulat. Astfel, se asigură că nu sunt irosite resurse. Instalația fixă a raftului de schimburi în cadrul instituției are rolul de a ne aminti constant să cumpărăm în mod conștient și să împărțim ceea ce avem cu alții.

RESURSE NECESARE:

Altele: cutii uzate de fructe sau de vin (ca alternativă, paleți sau lemn colectat), cuie și ciocan sau șuruburi și șurubelniță fără fir, vopsea, pensule, sfoară, hârtie colorată

► În plus, impactul ecologic și social al extragerii de minerale rare în țări din sudul global, cum ar fi în Oro Verde, este devastator. Poți găsi mai multe informații despre efectele exploatării zăcămintelor de minerale rare în

https://www.regenwald-schuetzen.org.translate.googleusercontent.com/verbrauchertipps/bodenschaetze/folgen-des-abbaus?_x_tr_sl=de&_x_tr_tl=en&_x_tr_hl=en&_x_tr_pto=sc.

► SFAT DIDACTIC: Această activitate este recomandată în mod special grupurilor rezidențiale.

► SFAT DIDACTIC: Puteți construi chiar un raft acoperit pe care îl instalați afară, în cartier, ca să inspirați și comunitatea.

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea acestei activități și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care construirea unui raft pentru schimburi poate fi considerată o activitate ce promovează consumul conștient și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice.
- vizitează o piață locală și solicită cutii sau lăzi goale de fructe.
- pregătește celelalte resurse

PE PARCURS

- asamblați cutiile conform ideii voastre pentru raft
- puneți laolaltă cutiile
- vopsiți cutiile în mod creativ pentru a atrage utilizatori/oare
- creați un afiș pe care scrie 'Raftul de schimburi' și atașați-l de raft

ULTERIOR

- lasă participanții/tele să caute lucruri de care nu mai au nevoie și care pot fi puse pe raftul de schimburi pentru a fi alese de altcineva.

SFAT DIDACTIC: ◀

Utilizează acest pas pentru a face o plimbare scurtă cu participanții/tele și a vă conecta cu comunitatea.

SFAT DIDACTIC ◀

Puteți folosi și un raft vechi pe care îl aveți la dispoziție, decorați-l și instalați-l într-un loc vizibil.

SFAT DIDACTIC: ◀

Conectează această activitate cu cea din modulul Mobilitate și practică mobilitatea ușoară cu beneficiarii/ele tăi/tale.

SFAT DIDACTIC ◀

Puteți organiza și 'Lucruri încă utile – Swap party'. Vezi documentul Ghidul pentru experiențe comunitare.

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI RAFTUL DE

SCHIMBURI

LIMBAJ SIMPLU

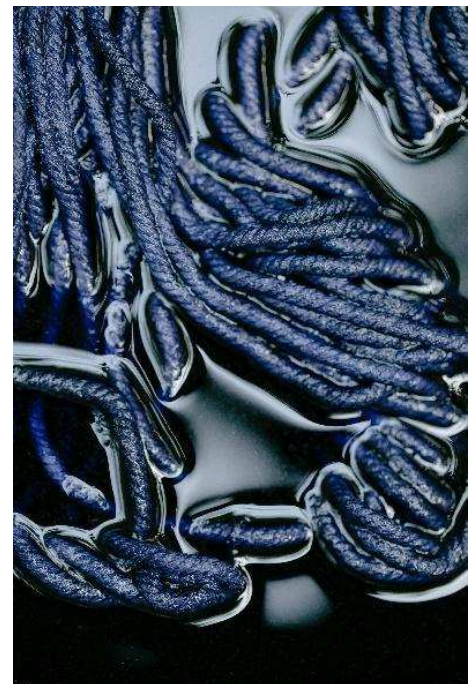
În fiecare zi, industria de publicitate încearcă să ne convingă că avem nevoie de lucruri noi pe care ar trebui să le cumpărăm.

Însă consumul multor lucruri noi este negativ pentru mediu și climă.

► Consumerismul este consumul masiv și extins.

Când sunt produse și cumpărate foarte multe haine, vorbim despre industria fast fashion.

Fast fashion este un termen ce descrie haine ieftine produse doar pentru a face față rapid noilor trenduri.

► Pentru mai multe informații despre industria fast fashion, vizitează:
Greenpeace <https://www.greenpeace.org/static/planet4-international-stateless/2018/01/6c356f9a-fact-sheet-timeout-for-fast-fashion.pdf>

Oamenii aruncă repede la gunoi multe dintre hainele pe care le cumpără. De exemplu, este nevoie de 2.700 de litri de apă pentru a produce un singur tricou.

Asta e cantitatea de apă de care are nevoie o persoană în 2 ani și jumătate.

Și dispozitivele electronice sunt aruncate adesea,

doar 20 la sută dintre acestea sunt reciclate.

Putem încerca să ne schimbăm obiceiurile.

Astfel, putem schimba viitorul.

Înainte să cumperi ceva, poți să îți pui întrebările următoare:

Am nevoie de acest lucru?

Îmi place și îl doresc?

Ce altceva pot face cu el?

Poți dăruia sau dona lucrurile de care nu mai ai nevoie altora.

Poți împărți lucruri cu ceilalți.

ACTIVITATEA: Cum să împărțim cu ceilalți și să ne pese

E construit un raft de schimburi.

Este o activitate realizată împreună pe o perioadă mai lungă de timp.

Avem nevoie de concentrare și răbdare pentru această activitate.

În această activitate, participanții/tele au ocazia să reflecteze la comportamentul lor de consumatori/oare.

Se vor gândi la lucrurile pe care le dețin.

Obiectivul activității este

să învețe cum să economisească resurse.

Această activitate este potrivită pentru persoane cu dificultăți de învățare.

Este în mod deosebit potrivită pentru grupuri sau pentru grupuri rezidențiale,

întrucât este un proiect pe termen mai lung.

Participanții/tele organizează materialele pentru raftul de schimburi

chiar ei/ele sau primesc sprijin pentru a-l organiza.
Participanții/tele au nevoie să poată lucra cu unelte.
Sunt sprijiniți/te și primesc instrucțiuni detaliate.

ACTIVITĂȚI: DĂM FORMĂ HÂRTIEI

CONEXIUNE ÎNTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI ECONOMISIREA HÂRTIEI

Conform Fondului Mondial pentru Natură (FMN), industriile din întreaga lume taie unul din doi copaci aproape în fiecare secundă pentru a produce diferite forme de hârtie, incluzând hârtia igienică, ziarele, hârtia de împachetat cadouri și prosoapele de bucătărie, printre altele. În Uniunea Europeană (UE), fiecare persoană consumă peste 125 de kilograme de hârtie în fiecare an. Pentru a pune asta în perspectivă, această cantitate este aproximativ echivalentul greutateii unei gorile.

► FMN, cunoscut și sub numele de Fondul Mondial pentru Natură, este o organizație globală pentru conservarea naturii, cu sediul în Elveția, dedicată eforturilor de protejare a mediului în întreaga lume.

Din păcate, tăierea multor copaci este foarte dăunătoare pentru climă. Copacii absorb CO₂ și creează în schimb oxigen, sunt astfel foarte importanți pentru a crea aer proaspăt și a ușura încălzirea globală. De asemenea, reprezintă unele dintre cele mai importante rezervoare naturale de carbon de pe planetă.

► Rezervoarele naturale de carbon sunt zone care absorb mai mult carbon din atmosferă decât emit.

Așadar, cel mai bine este să utilizăm cât mai puțină hârtie posibil, pe de o parte, iar pe de altă parte, să ne asigurăm că aceasta provine din surse sustenabile și că ulterior este reciclată în mod corespunzător.

Acționând astfel, putem contribui la protejarea pădurilor noastre valoroase, la conservarea rezervoarelor naturale de carbon și la reducerea impactului asupra climei.

Află mai multe informații ◀
despre sigiliile de
sustenabilitate pe:

<https://certrom.ro/sustenabilitate-iscc-proces/>

DURATĂ: 120 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE:

INTERMEDIAR – AVANSAT   --

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea acestei activități este de a trăi experiența procesului de producere a hârtiei prin intermediul unei activități multisenzoriale. Participanții/tele au ocazia să învețe despre problema utilizării excesive a hârtiei și să reflecteze la propriul comportament de consumatori/oare. Reciclează chiar ei/ele hârtie și dobândesc astfel o mai bună înțelegere a procesului și a efortului implicat atunci când aruncă hârtie la pubela pentru reciclare. În final, se pot gândi la și pot vorbi despre posibilitățile lor de a participa în mod activ la protejarea climei în cadrul instituției lor.

RESURSE NECESARE:

Altele: dresuri uzate din mătase, un mixer manual, o caserolă mare sau o găleată, carioci, acuarele, rame vechi pentru fotografii, hârtie uzată, prosoape de hârtie sau ziare, buline roșii

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care reciclarea hârtiei poate fi considerată o activitate ce promovează consumul conștient și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- rupeți în bucățele toată hârtia uzată și puneți-o în caserolă sau în găleată
- adăugați apă și lăsați să stea o oră, până când hârtia e foarte moale

PE PARCURS

- tăiați o parte din cele două ale dresului și trageți-o peste rama de fotografii

SFAT DIDACTIC: ◀

Ai grijă la zgomotul produs de mixerul de mână. Este posibil ca printre participanți/participante să fie persoane sensibile la sunete.

- legați câte un nod la ambele capete
- zdrobiți amestecul de hârtie și apă cu ajutorul mixerului de mână până când se transformă în pastă
- mai adăugați apă dacă e nevoie
- acum captați pasta de hârtie în rama creată
- puteți colora hârtia cu acuarele sau puteți adăuga flori uscate pentru decor
- puneți apoi hârtia extrasă pe un prosop de hârtie pentru a se usca. Stoarceți bine astfel încât să iasă apa

ULTERIOR

- imediat ce hârtia s-a uscat, puteți face felicitări și alte obiecte creative
- apoi mergeți prin instituție și aplicați abțibilduri, de exemplu în forma unor semne de exclamație roșii, lângă locurile unde se folosește hârtie. Astfel, toți cei din jur vor ține minte să economisească hârtie pe viitor.

CONEXIUNE ÎNTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI DĂM FORMĂ

HÂRTIEI

LIMBAJ SIMPLU

FMN eset Fondul Mondial pentru Natură și este o organizație globală de conservare a naturii.

Experții de la FMN spun:

Unul din doi copaci tăiați este transformat în hârtie.

Există forme diferite de hârtie:

hârtie igienică, reviste, ziare,

hârtie pentru ambalat cadouri, prosoape de bucătărie.

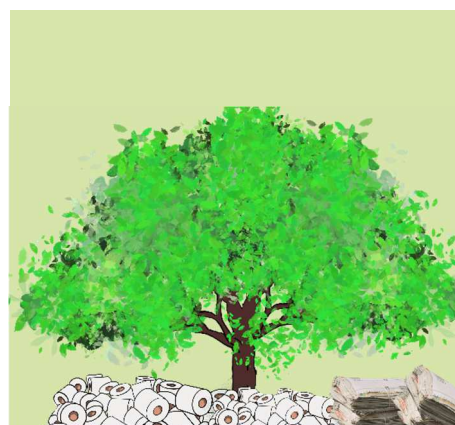
În Europa, o persoană consumă 125 de kilograme de hârtie pe an.

Cam atât cântărește o gorilă.

Tăierea copacilor este foarte dăunătoare pentru climă.

Copacii sunt foarte importanți pentru producerea aerului proaspăt.

Aceștia absorb CO₂ și produc oxigen.

Este important să folosim cât mai puțină hârtie posibil.

Hârtia trebuie de asemenea reciclată în mod adecvat.

ACTIVITATE: Dăm formă hârtiei

În cadrul acestei activități vom recicla chiar noi hârtie.

Pentru a înțelege mai bine subiectul participanții/tele vor învăța mai multe despre consumul de hârtie.

Participanții/tele vor observa că producerea hârtiei presupune mult efort.

Obiectivul acestei activități este să crească gradul de conștientizare cu privire la modul în care pot participa activ la protejarea climei.

Această activitate este potrivită pentru persoane cu dizabilități de învățare.

Pentru ca toți cei ce participă să beneficieze pe deplin, subiectul este discutat în mod detaliat.

Acest exercițiu este menit să contribuie la o mai bună înțelegere.

Este realizat cu sprijin.

Este o activitate multisenzorială.

ACTIVITĂȚI: CUM SĂ CĂUTĂM DELICATESELE DEOSEBITE

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI RECOLTAREA DUPĂ RECOLTARE

Toamna, recoltarea este unul dintre cele mai importante evenimente în Europa, iar agricultorii/oarele au multă treabă. De-a lungul anului, au muncit mult și au pus multă dragoste în îngrijirea culturilor. Rămân totuși multe roade pe câmpuri după recoltare. Pe de o parte, deoarece nu au putut fi culese, deoarece fructele și legumele erau prea mici pentru utilajele de recoltat. Pe de altă parte, deoarece nu pot fi vândute către magazine. Deși nu mai există regulamente în ceea ce privește mărimea și forma fructelor și legumelor în Uniunea Europeană, supermarketurile le preferă în continuare, și adesea le cumpără, doar pe cele cu formă perfectă. Imediat ce agricultorii/oarele pregătesc câmpurile pentru următoarele culturi, ceea ce a rămas revine în pământ. Această risipă alimentară masivă nu este necesară. Oameni de pe tot cuprinsul Europei sunt activi, vizitează agricultorii locali și strâng roadele rămase direct de pe câmpuri. Alăturați-vă lor!

DURATĂ: 180 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE: ÎNCEPĂTOR – AVANSAT 🌿 -- 🌿

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Idea acestei activități este să mergeți în excursie și să vă apropiați de natură. Activitatea oferă de asemenea posibilitatea conectării cu toate subiectele EFDI: Hrană, Biodiversitate, Consum și Mobilitate. Participanții/tele vor avea ocazia să salveze recoltele locale de la a fi irosite și să gătească ceva hrănitor și delicios din acestea. În plus, vor avea experiența ecosistemelor din jurul terenurilor agricole, cum ar fi gardurile vii sau pădurile, și vor face conexiunea dintre excursie și subiectul

SFAT DIDACTIC: ◀

Citește modulul ‘Mobilitate’ și combină activitățile.

SFAT DIDACTIC: ◀

Te rugăm să verifici prognoza meteo înainte de a porni la drum și să decizi în acord cu participanții/tele dacă are rost o excursie pe vreme proastă.

mobilității, în cazul în care grupul poate ajunge pe câmp utilizând transportul în comun. În timpul petrecerii culinare, odată reveniți la institut, participanții/tele pot vorbi despre impactul acțiunilor lor asupra salvării climei prin considerarea consumului dintr-o altă perspectivă.

RESURSE NECESARE:

Altele: pungi sau coșuri, mănuși de lucru, haine potrivite pentru vremea din ziua respectivă, pături de picnic pentru pauze de odihnă, ceva de băut și gustări

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea acestei activități și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care recuperarea resturilor de recolte rămase pe câmpuri poate fi considerată o activitate ce promovează consumul conștient și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- contactează un/o agricultor/oare local/ă și întreabă dacă ar fi de acord ca grupul tău să colecteze legumele care au rămas după recoltare
- organizează o excursie pentru a vizita ferma respectivă

PE PARCURS

- explică-le participanților/telor activitatea
- asigură-te că fiecare are resursele necesare cu sine
- începeți excursia
- spor la cules pe câmp!

ULTERIOR

- gătiți ceva delicios folosind legumele pe care le-ați strâns pe câmp

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI CUM SĂ CĂUTĂM DELICATESELE DEOSEBITE

LIMBAJ SIMPLU

Toamna este anotimpul recoltelor, cel mai important eveniment pentru agricultori/oare.

Pe parcursul anului, depun mult efort și au mare grijă de culturi.

În fiecare an, multe fructe și legume rămân pe câmpuri.

Există câteva motive pentru acest fapt: adesea fructele și legumele sunt prea mici pentru a fi culese de utilaje.

Câteodată recolta nu îndeplinește condițiile pentru a fi vândută în magazine.

Oamenii din Europa pot deveni activi și pot vizita agricultorii/oarele din împrejurimi. Apoi pot strânge direct ceea ce a rămas pe câmpuri.

În acest mod, sprijină agricultorii și previn risipa alimentară.

ACTIVITATEA: Cum să căutăm delicatese deosebite

Acțiunea este una comunitară.

Participanții/tele au oportunitatea de a recupera recolte din regiune.

Acest fapt contribuie la evitarea risipei alimentare.

Alimentele recuperate pot fi folosite pentru a pregăti mâncăruri delicioase.

În cadrul acestui exercițiu, participanții/tele învață despre ecosisteme.

Învață de asemenea despre terenuri agricole. Este posibil și să combini această activitate cu alt subiect.

De exemplu, cu subiectul mobilitate.

Grupul poate merge în excursie.

Activitatea este potrivită pentru toate persoanele.

Totul se face împreună.

Fiecare pas este descris detaliat.

ACTIVITĂȚI: ABORDEAZĂ CAPUL

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI ABORDEAZĂ CAPUL

Acum că ai învățat atât de multe, nu numai despre efectele consumerismului masiv, dar și despre impactul producției alimentare asupra mediului, despre risipa alimentară, despre pierderea biodiversității și despre șansele pe care le oferă mobilitatea ușoară, este timpul să îți împărtășești cunoștințele cu lumea largă.

Fii creativ/ă și începe cu persoana care conduce instituția ta. Convinge-i să urmeze exemplul tău în schimbarea impactului instituției asupra mediului și să acționeze împotriva schimbării climatice. Când e vorba despre dificultăți la nivel global cum ar fi schimbarea climatică, putem crea schimbare doar împreună. Tu și ceilalți/celelalte participanți/te la program ați devenit experți/te în domeniul protecției mediului și a climei. Așadar, voi aveți capacitatea să îi învățați și pe alții, să le arătați că este antrenant să acționeze și că sunteți capabili/e să creați schimbare.

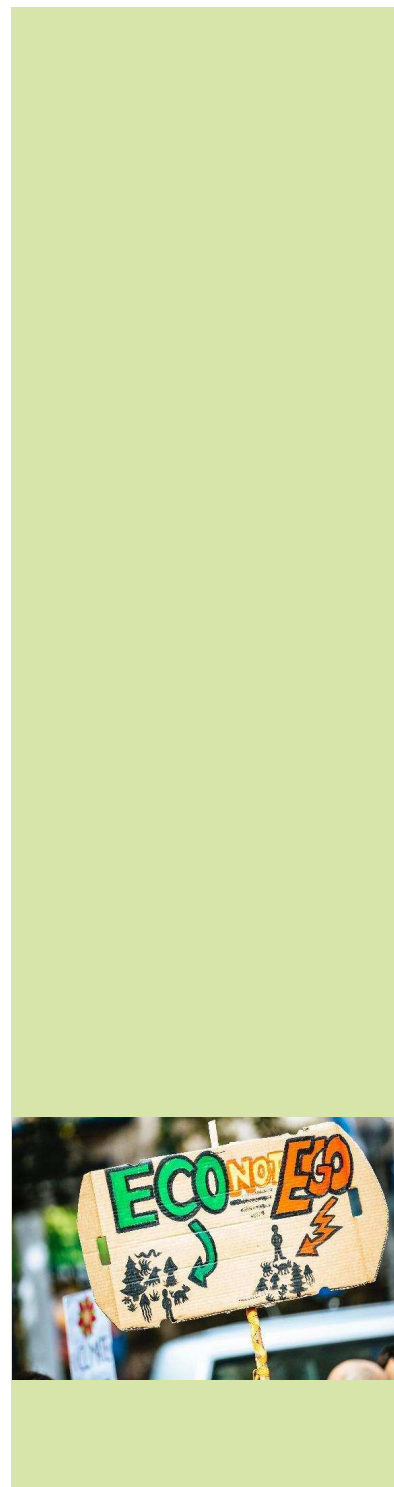
DURATĂ: 90 DE MINUTE + 30 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE: INTERMEDIAR – AVANSAT

--

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Idea activității este să adunăm informațiile dobândite până în acest moment și să le prezentăm într-un mod transformator la nivelul unde se iau decizii în instituție. Participanții/tele devin ambasadori/oare pentru o viață care protejează clima și îi încurajează și pe alții să acționeze conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale Națiunilor Unite. Aceasta este o activitate multisenzorială în care participanții/tele se simt capabili/e să atingă țeluri. Pe parcursul procesului de creare a unei prezentări, continuă să discute subiectele abordate anterior și să reflecteze asupra schimbărilor ce au avut loc în ei/ele până în acest moment.

► Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) fac parte dintr-un plan ce dorește să facă din lumea noastră un loc mai bun și mai drept până în 2030. Există 17 obiective pe care ar trebui să le realizeze toate țările membre. Obiectivele sunt definite de către Națiunile Unite. Națiunile Unite reprezintă o coaliție a aproape tuturor țărilor din lume.

RESURSE NECESARE:

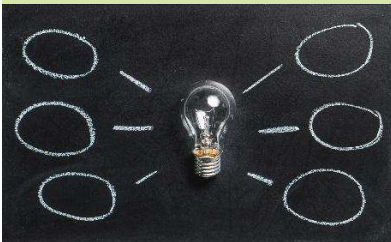
Altele: afișe, hârtie colorată, hârtie, carioci, pensule, acuarele, abțibilduri, orice alte materiale doriți

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea acestei activități și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care a convinge capul instituției tale să gândească și să achiziționeze mai sustenabil și mai drept poate fi considerată o activitate ce promovează consumul conștient și cum poate fi conectată cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- stabilește o programare cu capul instituției tale
- gândește-te la o structură potrivită pentru prezentare în acord cu abilitățile participanților/telor și cu activitățile efectuate până în prezent cu aceștia/acestea

SFAT DIDACTIC: ◀
ca structură de bază, puteți
construi prezentarea
răspunzând la câteva
întrebări, cum ar fi: Ce am
făcut noi? De ce am făcut
asta? Cine a ajutat? Ce
dorim/cerem acum?

PE PARCURS

- luați loc împreună și amintiți-vă de activitățile realizate până în acest moment
- planificați ce ați vrea să îi spuneți șefului/șefei instituției
- gândiți-vă la cuvintele și propozițiile pe care vreți să le puneți pe afișe
- fiți creativi/e și susțineți-vă discursul în mod vizual cu ilustrații, bule de dialog sau animale și fructe decupate
- exersați cine ce va spune și în ce fel
- țineți prezentarea în fața capului instituției

SFAT DIDACTIC: ◀
Dacă ai beneficiari/e
expansivi/e și creativi/e,
încurajează-i/le să
interpreteze replicile cu
expresii faciale și gesturi

ULTERIOR

- faceți un follow-up după prezentare și definiți schimbări concrete, chiar și unele mici, împreună cu șeful/șefa instituției
- informează beneficiarii/beneficiarele despre procesul de schimbare pentru a fi sigur/ă de sentimentul lor de eficacitate

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI ABORDEAZĂ CAPUL

LIMBAJ SIMPLU

Ați învățat multe despre
consum,
despre felul în care producția afectează natura,
despre risipa alimentară
și despre pierderea diferitelor feluri de plante și animale.
Este timpul să împărtășiți ceea ce știți celorlalți.

Acționăm împotriva schimbării climatice:

- îi poți învăța și pe alții
- le poți arăta că acționa poate fi plăcut
- și poate produce o diferență.
- Îți poți împărtăși cunoștințele cu organizații
- Ar trebui să muncim cu toții împreună pentru binele planetei noastre.

ACTIVITATEA: Abordează Capul

Activitatea este potrivită pentru a aduce informațiile acumulate într-o organizație, o clasă sau un grup de oameni.

Participanții/tele devin ambasadori/oare activi/e ai climei.

Prezintă și reflectează asupra cunoștințelor lor.

Povestesc de asemenea cum au obținut cunoștințele.

Pot pregăti prezentarea cu

următoarele întrebări, de exemplu:

Ce am făcut?

De ce am făcut?

Cine ne-a ajutat?

Ce dorim?

Activitatea este potrivită pentru persoane cu dizabilități de învățare.

Este necesar ca această activitate să fie realizată la finalul atelierului.

Fiecare pas este descris în detaliu.

CLIMĂ ȘI MOBILITATE

‘**Mobilitate**’ înseamnă flexibilitate în gândire, în corp și, în unele cazuri, flexibilitate în ceea ce privește spațiul de locuit sau slujba. Un alt mod de a folosi termenul este cu sensul de deplasare dintr-un punct în altul. Această idee poate fi numită și ‘**transport**’. Când mergi pe jos, folosești un scaun cu roțile sau o bicicletă, când folosești mijloace de transport în comun, conduci o mașină, o motoretă, o motocicletă sau chiar zbori cu avionul, îți transportezi corpul dintr-un punct în altul.

Întrucât mobilitatea afectează toate dimensiunile vieții, aceasta este o nevoie umană de bază și importantă atât pentru a participa în societate și pentru dezvoltare personală, cât și pentru autodeterminare. Chiar și Națiunile Unite vorbesc despre importanța accesibilității spațiilor sociale și a mobilității personale.

► Națiunile Unite este o instituție ce aduce împreună aproape toate țările din lume. Națiunile Unite doresc să asigure pacea, să protejeze drepturile omului și să ajute oamenii să muncească și să trăiască împreună într-un mod mai bun.

Oamenii pot obține mobilitate în multe feluri, conform abilităților, posibilităților și nevoilor lor. Pot merge pe jos sau cu bicicleta, pot folosi transportul public sau în masă, cum ar fi autobuzul, tramvaiul, metroul, transportul pe cablu sau trenul. Pot folosi de asemenea transport motorizat individual, cum ar fi automobilul, motoreta, motocicletă sau taxiul.

► Transportul individual include toate mijloacele pe care le folosești singur/ă sau cu câteva alte persoane, unde ești complet liber/ă să decizi durata, ruta și destinația călătoriei.

► Transportul în masă sau public înseamnă mijloace de transport ce duc multe bunuri sau persoane în același timp.

Să ne amintim însă de gazul cu efect de seră dioxid de carbon, sau CO₂ pe scurt. Cu cât intră mai mult CO₂ în atmosferă, cu atât mai puternic devine efectul de seră. De aceea ar trebui să ne străduim să evităm emisiile

► Vezi articolele 9 și 20 ale

https://irido.ro/irido/pdf/144_ro.pdf

de CO₂. Din păcate, în Uniunea Europeană doar 14% dintre oameni folosesc transport public precum autobuzul, metroul sau trenul pentru a se deplasa dintr-un loc în altul, care mijloace ar putea economisi o cantitate mare de CO₂. Mașina rămâne mijlocul de transport cel mai frecvent utilizat, deși consumă multe resurse în timpul fabricației și produce cantități mari de CO₂ în timpul utilizării.

► Este nevoie de 70 de tone de materiale cum ar fi oțel, plastic sau pământuri rare pentru a produce un singur autovehicul ce cântărește 1,5 tone. Cu cât producem mai multe autovehicule, cu atât irosim mai multe resurse. De asemenea, între 15 și 20% dintre toate emisiile de CO₂ generate pe parcursul vieții unei mașini sunt produse în timpul fabricării și reciclării acesteia.

Când vine vorba despre transport, acesta este responsabil pentru aproximativ 20% dintre emisiile de CO₂ din Uniunea Europeană. Mijloacele de transport motorizate individuale, cum sunt autovehiculele, sunt responsabile pentru aproximativ 60% dintre aceste emisii. Avioanele sunt un caz și mai grav, fiind responsabile pentru aproximativ 200 de grame de CO₂ per kilometru și per persoană. Prin comparație, mașinile sunt responsabile pentru aproximativ 140 de grame, trenurile pentru în jur de 40 de grame, iar autobuzele pentru aproximativ 32 de grame.

Transportul este însă problematic nu doar datorită emisiilor de CO₂, ci și deoarece generează poluare atmosferică semnificativă, care poate duce la probleme de sănătate cum ar fi tusea cronică sau astmul. Totodată, poluarea fonică, mai ales în orașe, poate provoca stres pentru multe persoane. În ceea ce privește natura, construcțiile excesive de drumuri au impact asupra animalelor și plantelor, întrucât autostrăzile divizează ținuturile și tulbură biodiversitatea în numeroase medii, cum sunt câmpiile, zonele mlăștinoase, gardurile vii sau pădurile.

Acest fapt este în mod deosebit îngrijorător deoarece transportul motorizat privat este distribuit în mod foarte inegal în jurul lumii. Oamenii cu venituri mari tind să călătorească mai frecvent cu mașina sau cu avionul, producând mai multe emisii și consumând mai multe resurse decât oamenii cu venituri mai mici. În cele din urmă, emisiile de gaze cu efect de seră, poluarea atmosferică și poluarea fonică afectează în mod disproporționat oamenii cu venituri mai mici, care poate nici măcar nu au contribuit la poluare.

► Cei mai bogați unu la sută oameni din lume dețin cam 50 la sută din averea lumii.

Cu toate acestea, putem acționa și putem alege mobilitate sustenabilă și ecologică în viețile noastre de zi cu zi, după posibilități.

Dacă poți să mergi pe jos sau cu bicicleta, poți planifica drumuri la magazinele locale și poți găsi activități interesante aproape de casa ta. Dacă ai acces la mijloace de transport public, poți folosi autobuze, metroul

sau trenuri pentru a ajunge la destinațiile dorite. Chiar dacă locuiești într-o zonă rurală cu opțiuni limitate de deplasare din cauza unei rețele de transport public slab dezvoltată sau datorită lipsei informațiilor pentru a o folosi, poți acționa totuși. Caută sprijin de la alte persoane pentru a afla mai multe despre sistemul de transport public și pentru a-ți îmbunătăți abilitățile sau conectează-te cu alții și folosiți împreună aceleași taxiuri și mașini sau servicii de partajare a călătoriilor cu mașina (ride-sharing).

‘Sărăcia mobilității’ descrie situația de a duce lipsă de opțiuni de deplasare din diferite motive.

Cu cât mai multe persoane împart un mijloc de transport, cu atât este emis mai puțin CO₂, ceea ce este benefic pentru climă.

Pentru a fi mai ușor, poți clasifica mijloacele de transport conform calității lor ecologice după cum urmează:

- 1) mijloace de transport fără motor: bicicletă, trotinetă, bicicletă tandem, etc.
- 2) mijloace de transport cu motor pentru multe persoane: autobuz, tramvai, metrou, tren, etc.
- 3) mijloace de transport cu motor pentru o persoană: autovehicul, motocicletă.

Pe deasupra, mijloacele de transport public sustenabile, cum sunt autobuzele, tramvaiele, metroul, prezintă și alte avantaje pe lângă faptul că sunt ecologice și protejează clima. Prin practică, poți călători independent/ă și te poți baza mai puțin pe alții, poți de asemenea să te întâlnești cu cine dorești tu. În plus, folosirea transportului public poate fi mai ieftină, mai sigură și înseamnă ocuparea a mai puțin spațiu, deoarece într-un autobuz intră atâția oameni cât ar încăpea în zece mașini.

Apoi, oamenii de știință au observat că mobilitatea este un factor important pentru sănătatea fizică și mentală. Mobilitatea ușoară în mod special, cum ar fi mersul pe jos, utilizarea unui scaun cu roțile sau mersul cu bicicleta, poate îmbunătăți sănătatea și starea de bine deoarece îți permite să încetinești, să îți miști corpul și să te expui la soare și la aer proaspăt.

► Mobilitatea ușoară, sau cu impact minim asupra mediului, este o idee ce promovează metode de transport sustenabile, ecologice și cu risc redus de accidentare, cum sunt mersul pe jos, cu bicicleta și utilizarea transportului public, cum ar fi autobuzele sau trenurile.

În cadrul ‘Curriculumului EFDI’, acest modul pune accentul pe conexiunea dintre schimbarea climatică și mobilitate. Sugerează activități care pot aduce înțelegere asupra felului în care ne deplasăm și a efectelor pe care le are mobilitatea noastră.

Recomandările la acțiune ce urmează oferă participanților/telor oportunitatea de a învăța despre conexiunea dintre schimbarea climatică și mobilitate, de a trăi experiența diferitelor sale aspecte prin metode și experiențe senzoriale diverse și de a-și asuma puterea de a lua parte în mod activ la crearea schimbării.

Explorând ideile de transformare a mobilității noastre, participanții/tele intră în 'Cercul schimbării', un concept important în domeniul asumării propriei puteri. Când oamenii le pasă de ceva, caută să afle mai multe despre subiect și devine mai probabil ca aceștia să acționeze, chiar dacă acțiunile pot fi unele dificil de îndeplinit.

Mai multe informații despre ◀
conceptul lui Pestalozzi la:

<https://ief-usfeu.ru/ro/i-g-pestalocci-osnovnye-trudy-kratko-pedagogicheskaya-sistema-i-g/>

Așadar, activitățile sugerate sunt activități amuzante de grup care oferă informații în timp ce persoanele acționează împreună în grup alături de prieteni/e. Metodele din acest modul se bazează mai ales pe activități pentru cap, inimă și mâini, conform conceptului lui Pestalozzi, ajutând participanții/tele să afle informații interesante despre mobilitate și să trăiască experiența unor moduri simple de a avea impact pozitiv asupra climei și a planetei.

CLIMĂ ȘI MOBILITATE

LIMBAJ SIMPLU

Termenul mobilitate are două sensuri:

1. Mobilitate înseamnă a fi flexibil în corpul tău, în gândire și în stilul de viață.
2. Mobilitate cu sensul de deplasare dintr-un loc în altul.

I se mai spune și transport.

Fie că este mersul pe jos, folosirea unui scaun cu rotile, folosirea unei biciclete,

utilizarea transportului public, condusul unei mașini,

a unei motorete sau motocicletă, sau chiar zborul cu avionul.

Îți miști corpul dintr-un punct în altul.

Mobilitatea este o nevoie umană de bază,

Accesibilitatea este un drept al omului.

Mobilitatea este importantă în toate aspectele vieții.

Este o nevoie umană de bază.

Este importantă pentru autodeterminare, dezvoltare personală și participare în societate.

Articolul 9 al Convenției Națiunilor Unite asupra Drepturilor persoanelor cu dizabilități spune:

Oamenii cu dizabilități ar trebui să aibă acces mai bun la toate domeniile vieții, cum ar fi de exemplu transportul public.

Vezi articolele 9 și 20 ale
 Convenției Națiunilor
 Unite asupra
 Drepturilor
 persoanelor cu
 dizabilități. Convenția
 este aici:

[https://www.unloc.eu/
 wp-
 content/uploads/2019/
 12/Conventia-ONU-
 usor-de-citit_Ceva-de-](https://www.unloc.eu/wp-content/uploads/2019/12/Conventia-ONU-usor-de-citit_Ceva-de-)

► Națiunile Unite reprezintă asocierea a aproape tuturor țărilor din lume. Națiunile Unite doresc să asigure pacea, să protejeze drepturile omului și să ajute oamenii să muncească și să trăiască împreună într-un mod mai bun.

Mobilitatea și impactul său asupra climei

Mobilitatea oamenilor are un impact asupra climei.

Ține minte:

Schimbarea climatică înseamnă schimbările pe termen lung în temperatură

și tipare meteorologice pe Pământ.

Aceasta este cauzată mai ales de activități umane

cum sunt arderea combustibililor fosili, tăierea pădurilor și

procesele industriale.

Aceste activități eliberează gaze în aer.

Gazele captează căldură iar temperatura Pământului crește.

Acest fapt duce la efecte negative pentru planeta noastră.

Mașinile și avioanele, folosind combustibili fosili, contribuie mult la gazele ce provoacă

schimbarea climatică.

Acest fapt are efecte negative pentru mediu, cum ar fi creșterea nivelului mărilor, evenimente meteorologice extreme și pierderea plantelor și animalelor.

Pentru a rezolva aceste probleme oamenii încearcă să găsească moduri de deplasare sustenabile și ecologice.

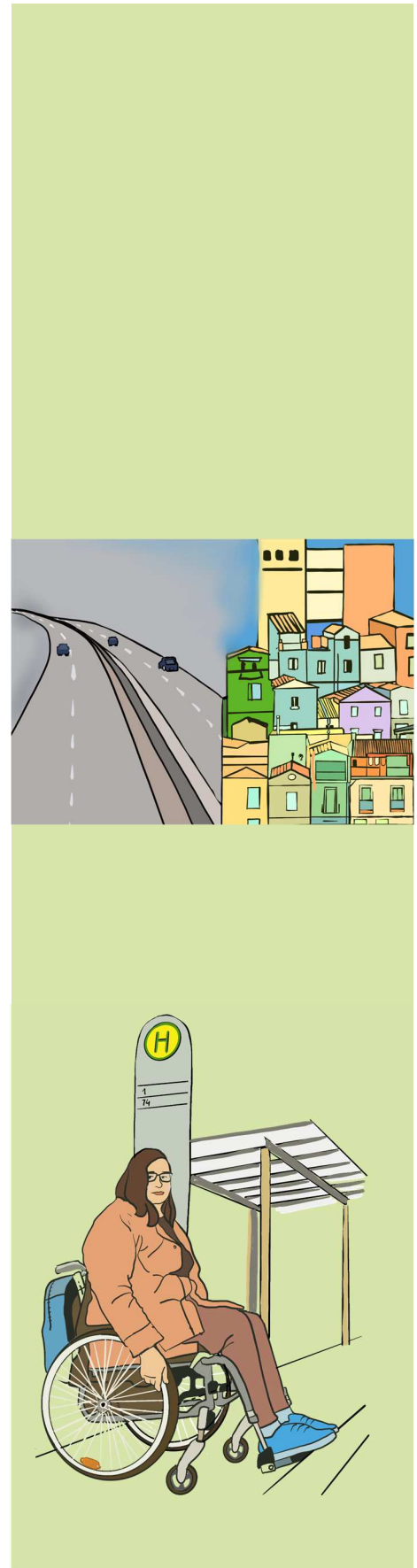
Asta înseamnă:

Promovarea transportului public, investirea în autovehicule electrice, sprijinirea creării de drumuri pentru mers pe jos sau cu bicicleta și

încurajarea utilizării aceleiași mașini de către cunoștințe sau a partajării călătoriilor cu mașina. Când oamenii folosesc metode mai prietenoase cu mediul pentru a călători, putem reduce cantitatea de gaze care dăunează mediului.

Acces egal la opțiuni de mobilitate și transport

Este important să ne asigurăm că toți oamenii au acces egal la opțiuni de transport.

Unii oameni, cum sunt cei cu dizabilități, adulții vârstnici sau

persoanele care locuiesc în mediul rural, se confruntă cu bariere legate de mobilitate.

Transportul trebuie să fie accesibil și ieftin.

Acest fapt este important pentru includerea tuturor în societate.

O societate ecologică și incluzivă înseamnă:

- moduri de deplasare sustenabile
- și transport accesibil pentru toți oamenii

Moduri diferite de mobilitate și transport

Există multe feluri în care oamenii se pot deplasa

în funcție de abilitățile și nevoile lor.

Unele opțiuni includ mersul pe jos, utilizarea unui scaun cu roțile, mersul cu bicicleta,

utilizarea transportului public, cum ar fi autobuzul, tramvaiul, metroul, trenul,

sau utilizarea vehiculelor personale, cum sunt mașinile, motoretele, motocicletele sau taxiurile.

Transportul individual înseamnă

că poți călători singur/ă sau cu câteva persoane și

poți alege când și unde să te duci.

Transportul public duce mulți oameni sau multe bunuri în același timp.

Mobilitatea și efectele sale asupra climei și asupra sănătății oamenilor

E nevoie să ne amintim însă de gazul cu efect de seră

numit dioxid de carbon (CO₂).

Cu cât este mai mult CO₂ în aer, cu atât este mai puternic efectul de seră.

Ar trebui să încercăm să evităm emiterea de CO₂.

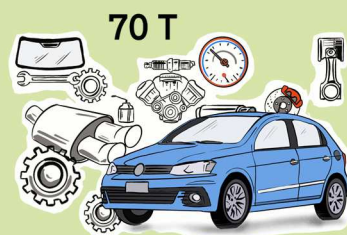
Din păcate, în Uniunea Europeană, doar 14% dintre oameni folosesc transportul public cum sunt autobuzele, metroul sau trenurile, care pot reduce mult cantitatea de CO₂.

Mașinile rămân mijlocul de transport cel mai frecvent utilizat,

deși necesită multe resurse în timpul producției și emit o cantitate mare de CO₂ atunci când sunt utilizate.

Pentru fiecare mașină ce cântărește 1,5 tone, avem nevoie de 70 de tone de materiale precum oțelul, plasticul sau pământurile rare.

Pământurile rare sunt un set de șaptesprezece elemente chimice, metale.

Pământurile rare sunt o parte esențială a numeroase dispozitive de înaltă tehnologie.

Cu cât fabricăm mai multe mașini, cu atât irosim mai multe resurse.

O cantitate mare din emisiile de CO₂ ale unei mașini provin din producția și reciclarea acesteia.

- Transportul este responsabil pentru aproximativ 20% din cantitatea de CO₂ emis în Uniunea Europeană.

- Transportul cauzează poluarea aerului. Această poluare duce la probleme de sănătate precum tusea sau astmul.

Poluarea fonică provoacă stres multor oameni, mai ales în orașe.

Construirea drumurilor poate face rău animalelor și plantelor

prin divizarea ținuturilor și tulburarea biodiversității

în locuri precum câmpiile, zonele mlăștinoase, gardurile vii sau pădurile.

Distribuția veniturilor și a mobilității

Vehiculele private sunt distribuite în mod inegal în jurul lumii.

Oamenii cu venituri mari călătoresc adesea cu mașina sau cu avionul.

Oamenii cu venituri mari dețin adesea mașini mari și mai mult de o singură mașină.

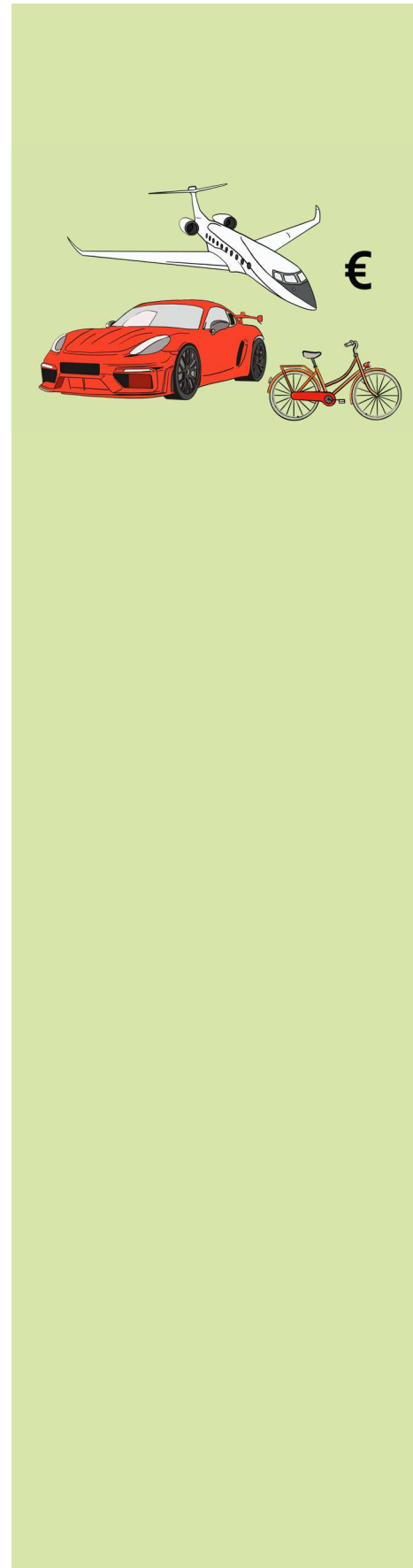
Oamenii cu venituri mai mari emit mai mulți poluanți și consumă mai multe resurse decât oamenii cu venituri mai mici.

Oamenii cu venituri mai mici sunt foarte afectați de emisiile de gaze cu efect de seră, de poluarea aerului și de poluarea fonică, chiar dacă nu au contribuit mult la acestea.

Oricând este posibil alegem moduri de transport sustenabile conform abilităților noastre.

Dacă este disponibil transportul public, putem folosi autobuze, tramvaie, metrou, trenuri.

Folosirea în comun a aceluiași mijloc de transport poate contribui la reducerea emisiilor

de CO₂.

Iată un clasament al mijloacelor de transport bazat pe calitatea lor ecologică.

Începe cu modul de deplasare cel mai bun pentru climă:

1. Transportul fără motor: mersul pe jos sau utilizarea unui scaun cu rotile, a bicicletei, trotinetei, bicicletei tandem, etc.
2. Transportul cu motor pentru multe persoane: autobuze, tramvaie, metrou, trenuri, etc.
3. Transportul cu motor pentru persoane individuale: mașini, motociclete.

Oamenii de știință au descoperit că: mobilitatea este importantă pentru sănătatea fizică și mentală.

Activitățile precum mersul pe jos, utilizarea unui scaun cu rotile sau mersul cu bicicleta, pot îmbunătăți și menține starea ta de bine.

Acestea îți permit să încetinești, să îți miști corpul și să te bucuri de soare și de aer proaspăt.

Această parte a curriculumului se ocupă de conexiunea dintre schimbarea climatică și mobilitate.

Ce pot învăța participanții/tele din aceste activități?

Participanții/tele învață prin aceste activități cum sunt conectate între ele schimbarea climatică și mobilitatea.

Sunt oferite metode diferite.

Participanții/tele au experiențe senzoriale.

Activitățile propuse sunt activități amuzante de grup.

În mod jucăuș, participanții/tele învață, de exemplu, cum pot alege mobilitatea ușoară, cu impact minim asupra mediului.

Dacă participanții/tele sunt interesați/te, spune-le mai multe despre subiect.

Participanții/tele sunt apoi mai dispuși/se să acționeze sau să facă o schimbare.

Chiar dacă aceste schimbări sunt neplăcute.

Metoda aceasta are legătură cu “Cercul schimbării”.

Activitățile sunt activități amuzante de grup.

Cei ce participă învață alături de prieteni/e.

Ideea de a învăța cu capul, inima și mâinile vine din conceptul lui Pestalozzi.

Aflarea unor informații interesante și experiențele trăite activ

duc la un impact pozitiv asupra planetei și a climei.

ACTIVITĂȚI: JURNALUL

MOBILITĂȚII

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI JURNALUL MOBILITĂȚII

SFAT DIDACTIC: ◀
 Câteodată, acest proces necesită multă creativitate, motiv pentru care se recomandă începerea acestuia într-un grup de persoane, unde fiecare dintre membri poate veni cu idei. De asemenea, acest proces necesită multă sinceritate cu sine însuși/însăși, de aceea poate fi de ajutor ca activitatea să fie efectuată de persoane care se cunosc între ele și care poate au mai desfășurat activități împreună.

SFAT DIDACTIC: ◀
 Puteți monitoriza o zi, o săptămână sau o perioadă de timp mai îndelungată, în funcție de abilitățile beneficiarilor/elor și de cât de des vă întâlniți.

Când vorbim despre mobilitate, putem spune că avem cu toții obiceiuri adânc înrădăcinate. Suntem în mișcare de peste 300.000 de ani. În ziua de azi, perimetrul s-a micșorat. Știm unde locuim și unde avem nevoie să ajungem în fiecare zi și alegem mijlocul de transport familiar conform activităților noastre. Pentru a ne putea schimba comportamentul ce ține de mobilitate cu unul mai sustenabil, ne putem uita cu atenție la acesta și încerca să adaptăm noi moduri de a ne deplasa la nevoile și abilitățile noastre. Această analiză este și mai amuzantă în grup!

DURATĂ: CONTINUU

NIVEL DE ABILITATE:

INTERMEDIAR – AVANSAT

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea acestei activități este monitorizarea comportamentului legat de mobilitate al participanților/telor pe o anumită perioadă de timp. Vor învăța să se observe pe ei/ele înșiși/însele și să pună la punct o rutină de luare de notițe asupra comportamentului lor într-un mod facil. Vor intra în contact cu persoane care fac același lucru și se vor sprijini între ei/ele pe parcurs. După inventariere, grupul va discuta și va fi creativ pentru a găsi soluții bune care să schimbe comportamentul legat de mobilitate al fiecărui/fiecărei participant/e spre a fi mai sustenabil și mai ecologic.

RESURSE NECESARE:

Altele: o coală mare de hârtie (A2/A1), pixuri colorate, bucăți mici de hârtie, magneți sau pioaneze

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea acestei activități și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care monitorizarea comportamentului legat de mobilitate poate fi considerată o activitate ce promovează mobilitatea conștientă și cum poate fi conectată aceasta cu acțiunea împotriva schimbării climatice.
- pregătește toate materialele

PE PARCURS

- creează un calendar cu beneficiarii/ele tăi/tale care arată, de exemplu, destinațiile pe axa orizontală și persoanele din grup pe axa verticală. Adaptează forma calendarului conform nevoilor grupului
- creează mici etichete care arată mijloacele de transport disponibile, cum ar fi: mașină, bicicletă, tramvai, metrou, tren, motoretă, taxi etc. Vorbește cu beneficiarii/ele tăi/tale. Poate unii dintre ei folosesc vehicule speciale pe care le poți include.
- Pentru fiecare categorie, ai nevoie de un număr de etichete egal cu numărul de clienți/te ce participă
- Folosește fiecare etichetă pentru a desemna un mijloc de transport
- inițiază o conversație cu beneficiarii/ele. Cum ajung de obicei la instituție? Ce mijloc de transport folosesc atunci când merg la cumpărături sau fac alte lucruri în viețile lor personale? **Lasă-i/le să atașeze etichetele pe coloana corespunzătoare.** Discutați în grup: care mijloace de transport ar putea fi înlocuite cu unele mai sustenabile și cu impact minim asupra climei? Ce este necesar pentru a efectua o schimbare? Poate ai nevoie să obții consimțământ sau să oferi o sesiune de training pentru citirea orarelor. Ia notițe și folosește-le pentru organizarea unor activități în instituția voastră în viitor.

► SFAT DIDACTIC:

Poți crea chiar tu etichetele în cazul în care beneficiarii/ele nu au abilitățile necesare sau dacă timpul disponibil cere pregătirea lor în avans.

Sfat didactic: ◀

Dă dovadă de sensibilitate când vorbești cu beneficiarii/ele despre schimbarea rutinelor și a modurilor de deplasare. Unii dintre aceștia ar putea dori să fie mai independenți/te dar să nu poată, de exemplu dacă trăiesc într-un oraș care nu prezintă accesibilitate pentru utilizatorii/oarele de scaun cu roțile sau dacă nu pot merge cu bicicleta datorită unei condiții medicale. Vino cu idei care sunt potrivite pentru ei/ele. Poate și ei/ele pot întreba în jurul lor dacă și alți oameni au nevoie de ceva din oraș înainte să ia un taxi și le pot procura acele lucruri.

Totodată, ar putea să planifice din timp și să se asigure că nu uită ceva când se deplasează sau pot cumpăra în cantități mai mari pentru a face mai puține drumuri și astfel a reduce cantitatea de emisii de CO2.

ULTERIOR

- asigură-te că faci follow-up la activitate și organizează sesiunile de care au nevoie participanții/tele pentru a avea mai mare siguranță în folosirea mijloacelor de transport cu impact minim asupra mediului
- vorbește cu supervizorii sau șefii tăi în caz că ai nevoie de suport din partea lor

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI JURNALUL MOBILITĂȚII

LIMBAJ SIMPLU

Când vine vorba despre deplasarea dintr-un loc în altul, noi oamenii tindem să ne păstrăm obiceiurile.

Este astfel de peste 300.000 de ani.

În era modernă, aria noastră de deplasare a devenit mai mică.

Suntem obișnuiți/te cu locuințele noastre și cu destinațiile zilnice, și alegem metodele de transport cu care ne-am obișnuit pentru activitățile noastre.

Dacă dorim să ne schimbăm obiceiurile legate de transport e nevoie să le privim îndeaproape și să găsim noi moduri de deplasare care sunt și ecologice și potrivite pentru nevoile și abilitățile noastre. Este și mai plăcut să facem acest lucru în grup!

ACTIVITATEA: JURNALUL MOBILITĂȚII

Obiectivul acestei activități este de a vedea cum se deplasează oamenii pe o anumită perioadă de timp. Participanții/tele vor învăța să dea atenție propriilor obiceiuri legate de mobilitate.

Vor crea un sistem simplu

de a lua notițe despre obiceiurile lor legate de mobilitate.

Se vor conecta cu alte persoane

care efectuează aceeași activitate și se vor sprijini între ei/ele.

Odată ce au strâns cu toții informațiile necesare

grupul va purta discuții și va căuta idei

pentru a găsi moduri de a transforma alegerile lor legate de transport într-unele mai sustenabile și mai prietenoase cu mediul.

Participanții/tele vor lucra împreună

pentru a găsi soluții practice care pot fi implementate.

Această activitate este potrivită pentru persoanele cu dificultăți de învățare.

Este în mod deosebit potrivită pentru grupuri sau grupuri rezidențiale, întrucât este un proiect pe termen mai lung.

ACTIVITĂȚI: CUM SĂ DESENĂM O HARTĂ

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI DESENEAZĂ O HARTĂ

Monitorizarea comportamentului tău legat de mobilitate este primul pas către alegeri mai sustenabile. Al doilea pas poate fi acela de a crea planuri concrete de transport pentru drumurile de zi cu zi. Vizualizarea acestora pe o hartă facilitează concretizarea proiectului – și ne ajută să nu uităm!

DURATĂ: CONTINUU

NIVEL DE ABILITATE: INTERMEDIAR – AVANSAT –

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea acestei activități poate fi privită ca o urmare a activității ‘Jurnalul mobilității’. Imediat ce beneficiarii/ele au identificat mijloacele de transport pe care le folosesc de obicei și au venit cu idei pentru a le înlocui cu altele mai sustenabile, pot începe să planifice. Împreună, în grup, vor veni cu propuneri de deplasare prietenoase cu clima și își vor consolida abilități precum interpretarea unei hărți, orientarea în spațiu și citirea orarului unui mijloc de transport în comun. Pot colora traseele pentru a reține mai bine itinerariile planificate, astfel încât să le fie cât mai ușor posibil să implementeze schimbarea.

RESURSE NECESARE:

Altele: o hartă mare a instituției voastre și a împrejurimilor, în mod ideal una care include stații ale mijloacelor de transport public, precum și magazine (puteți folosi Google Maps și harta transportului public local), orare ale mijloacelor de transport public, creioane colorate, piese de joc, hârtie albă, lipici, sfori de culori diferite.

► SFAT DIDACTIC:

Această activitate este recomandată în mod special persoanelor care trăiesc în grupuri rezidențiale.

► SFAT DIDACTIC:

Are sens să realizați această activitate după ce ați efectuat ‘Jurnalul mobilității’ și să le combinați.

► SFAT DIDACTIC:

Dacă nu poți face rost de o hartă care să arate toate aspectele dorite, folosește hărți diferite și orare și combină-le.

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea activității și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care desenarea unei hărți poate fi considerată o activitate ce promovează mobilitatea conștientă și sustenabilă și cum poate fi conectată aceasta cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- tipărește harta la scară mare
- pregătește celelalte materiale
- creează o hârtie pe care să arăți ce culoare reprezintă fiecare dintre traseele identificate. De exemplu: roșu este pentru cumpărături alimentare, albastru pentru drumul către instituție, verde pentru cinema, medic, terapie, și tot așa.

PE PARCURS

- întinde harta și marchează punctul de plecare pentru fiecare categorie de drumuri
- verifică harta (hărțile) alături de participanți/te. Cum se pot deplasa dintr-un loc în altul? Pot merge pe jos? Unde sunt stațiile pentru mijloacele de transport public?
- utilizați sfoarele colorate pentru a marca traseele de urmat. Lipiți-le pe hartă.

ULTERIOR

- agățați harta și amintește-le participanților/telor să o consulte înainte de a porni la drum data viitoare.

Sfat didactic: ◀

Puteți de asemenea să colorați traseele cu creioane

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI DESENEAZĂ O HARTĂ

LIMBAJ SIMPLU

Această idee este o continuare a activității "Jurnalul mobilității".

Participanții/tele încep să planifice împreună în grup
idei de deplasare care nu afectează clima.

În cadrul acestei activități își îmbunătățesc abilitățile de citire a unei hărți și de
orientare în spațiu
sau de citire a unui orar.

Această activitate este potrivită pentru persoane cu dificultăți de învățare.

Este în mod deosebit potrivită pentru grupuri sau grupuri rezidențiale,
întrucât este un proiect pe termen mai lung.

ACTIVITĂȚI: CUM SĂ PLANIFICĂM O CĂLĂTORIE CU IMPACT MINIM ASUPRA MEDIULUI

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI O CĂLĂTORIE CU IMPACT MINIM ASUPRA MEDIULUI

SFAT DIDACTIC: ◀
Această activitate poate fi privită ca o continuare a activității 'Desenează o hartă'

Mobilitatea ușoară sau cu impact minim asupra mediului dorește să încurajeze oamenii să folosească moduri de transport mai sigure, mai sustenabile și mai prietenoase cu mediul, cum ar fi mersul pe jos, mersul cu bicicleta sau utilizarea mijloacelor de transport public, cum sunt autobuzele sau trenurile. În viața de zi cu zi, putem reuși să ne deplasăm astfel dacă suntem conștienți/te și ne schimbăm obiceiurile în mod corespunzător. Câteodată, a face drumuri scurte și a acționa sustenabil în mod simultan poate fi un pic mai dificil dacă nu avem un plan dinainte. Așadar, așezați-vă laolaltă și organizați următoarea voastră aventură care protejează clima!

DURATĂ: 60 DE MINUTE + 120-180 DE MINUTE

NIVEL DE ABILITATE:

INTERMEDIAR – AVANSAT   –

IDEEA ACTIVITĂȚII ȘI OBIECTIVE:

Ideea acestei activități este să punem laolaltă toate cunoștințele și abilitățile dobândite în cadrul activităților anterioare. În mod ideal, participanții/tele cunosc acum diferența dintre moduri de transport ce protejează clima sau o afectează. Își cunosc regiunea și știu cum să citească orarul mijloacelor de transport public. Pot planifica împreună o scurtă călătorie utilizând transport cu impact minim asupra mediului. Această activitate poate crea

un sentiment de eficacitate personală și arată că putem cu toții să acționăm pentru a proteja clima, mai ales dacă participanții/tele iau parte la toate etapele din proces.

RESURSE NECESARE:

Altele: o hartă mare a instituției voastre și a regiunii, în mod ideal una care arată și stațiile mijloacelor de transport public (puteți folosi Google Maps și harta transportului public local), orare ale mijloacelor de transport în comun, alte hărți utile pentru a organiza excursia

SFAT DIDACTIC: ◀

Vizitează modulul 'Consum' și găsește inspirație pentru o excursie.

CE E DE FĂCUT:

ÎNAINTE

- citește introducerea acestei activități și asigură-te că îți sunt cunoscute câteva motive pentru care a planifica o călătorie cu impact minim asupra mediului poate fi considerată o activitate ce promovează mobilitatea conștientă și cum poate fi conectată aceasta cu acțiunea împotriva schimbării climatice
- cercetează în avans destinații posibile pentru o excursie în regiunea voastră. Grupează-le apoi în funcție de distanță: aproape, la distanță medie, îndepărtate.

PE PARCURS

- inițiază o conversație cu participanții/tele și decideți împreună unde v-ar plăcea să călătoriți
- verificați ce posibilități există pentru a ajunge acolo. Folosiți sistemul de semafor de la începutul modulului. Puteți merge pe jos? Cu bicicletele? Circulă autobuze sau metroul? Aveți nevoie să luați trenul?
 - o Utilizați orarele și hărțile pentru mijloace de transport în comun pentru a exersa citirea și interpretarea acestora.
- odată ce ați decis asupra unui mijloc de transport în comun, asigură-te că incluzi participanții/tele în achiziționarea biletelor de călătorie necesare

- călătorie plăcută!

ULTERIOR

- Reflectați asupra excursiei. Ce le-a plăcut participanților/telor? Au existat dificultăți care ar putea fi prevenite data viitoare? Sunt toate stațiile respectivului mijloc de transport în comun incluzive? Poate ai putea adresa o scrisoare către municipalitate solicitând schimbare sau poți vizita chiar în persoană, împreună cu câțiva dintre clienți.

SFAT DIDACTIC: ◀
 Vizitați modulul 'Consum'
 pentru activitatea 'Abordează
 capul'.

CONEXIUNEA DINTRE SCHIMBAREA CLIMATICĂ ȘI O CĂLĂTORIE CU IMPACT MINIM ASUPRA MEDIULUI

LIMBAJ SIMPLU

Mobilitatea cu impact minim asupra mediului este transportul bunurilor și persoanelor utilizând opțiuni ecologice cum ar fi mersul pe jos, folosirea unui scaun cu rotile mersul cu bicicleta sau utilizarea mijloacelor de transport în comun.

Putem include opțiuni de transport cu impact minim asupra mediului în viața de zi cu zi.

Pentru aceasta, e nevoie să devenim conștienți/te de cum ar putea funcționa.

Poate avem nevoie și de suport și să ne schimbăm obiceiurile în mod corespunzător. Câteodată e nevoie să planificăm dinainte pentru a putea acționa în mod sustenabil.

Ca atunci când organizăm o excursie de o zi sau o călătorie.

Așadar strângeți-vă laolaltă și planificați următoarea voastră aventură care protejează clima!

În cadrul acestei activități vom combina toate cunoștințele și abilitățile dobândite în celelalte exerciții.

Deja acum participanții/tele înțeleg diferența dintre opțiuni de transport ce protejează sau afectează mediul.

Le este cunoscută regiunea și știu cum să citească orarele mijloacelor de transport în comun. Lucrând împreună, pot organiza o excursie scurtă utilizând moduri de transport sustenabile, cum ar fi mersul pe jos, folosind un scaun cu rotile, bicicleta sau folosind transportul public. Această activitate dorește să stimuleze încrederea în sine a participanților/telor și să demonstreze că putem acționa cu toții pentru a proteja clima mai ales când participanții/tele se implică în fiecare etapă a procesului.

Această activitate este potrivită pentru persoane cu dificultăți de învățare. Este în mod deosebit potrivită pentru grupuri sau grupuri rezidențiale, întrucât este un proiect pe termen mai lung.

EFDI CURRICULUM SURSE

SURSE CURRICULUM MODUL HRANĂ

Introducere

1. Consum de alimente anual: <https://goodseedventures.com/worldwide-food-consumption-per-capita-2/> (23.05.2023)
2. Greutatea unui urs polar: <https://www.pbs.org/wnet/nature/blog/polar-bear-fact-sheet/> (23.05.2023)
3. Apa în mere: <https://www.vaillant.de/21-grad/bewusst-und-sein/der-virtuelle-wasserverbrauch-eine-reale-gefahr-fuer-die-umwelt/> (23.05.2023)
4. Teren necesar pentru producerea pâinii: <https://www.brotinstitut.de/brotinstitut/zahlen-und-fakten-zu-brot/>
5. Alimentele risipite pot hrăni oameni: <https://www.wfp.org/stories/5-facts-about-food-waste-and-hunger> (23.05.2023)

Imagini:

- Urs de gheață: Dick Hoskins, <https://www.pexels.com/de-de/foto/raubtier-tierfotografie-lebensraum-wildes-tier-6642081/>
- Fructe și legume: Mark Stebnicki, <https://www.pexels.com/de-de/foto/stapel-verschiedener-gemusesorten-2255935/>
- Plastic: Magda Ehlers, <https://www.pexels.com/de-de/foto/nahaufnahme-foto-von-plastikflaschen-2547565/>

Cum să faci consumul de apă de la robinet mai atrăgător

6. Câtă apă avem în corp?: <https://www.trinken-im-unterricht.de/gesund-trinken/wasserhaushalt-der-koerpers/> (23.05.2023)
7. Emisia de CO₂ a apei îmbuteliate și a apei de la robinet: <https://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/wasser-kiel-weltwassertag-co2-fussabdruck-von-leitungswasser-besser-dpa.urn-newsml-dpa-com-20090101-200320-99-408490> (23.05.2023)
8. În cât timp se discompune o sticlă?: <https://utopia.de/ratgeber/so-lange-braucht-abfall-um-zu-verrotten/#:~:text=Plastikt%C3%BCten%3A%20100%20bis%20500%20Jahre,Nylonfasern%3A%2060%20Jahre> (23.05.2023)

Imagini:

- Cerc de apă: Antony Trivet, <https://www.pexels.com/de-de/foto/wolken-ozean-blauer-himmel-kondensation-6057916/>

- Apă cu lămâi: Anastasia Belousova, <https://www.pexels.com/photo/glasses-of-lemon-water-on-brown-tray-3233259/>
- Robinet: Nithin PA, <https://www.pexels.com/photo/close-up-photo-of-water-drop-2583028/>

Cum să reduci risipa alimentelor locale

9. Risipa alimentară: <https://www.wfp.org/stories/5-facts-about-food-waste-and-hunger> (23.05.2023)
10. Emisii de gaze cu efect de seră: <https://www.newscientist.com/article/2290068-food-production-emissions-make-up-more-than-a-third-of-global-total/#:~:text=Food%20production%20emissions%20make%20up%20more%20than%20a%20third%20of%20global%20total,-By%20Krista%20Charles&text=Food%20production%20contributes%20around%2037,emissions%20of%20plant%2Dbased%20ones.> (23.05.2023)
11. Risipa alimentară acasă: <https://www.bmel.de/DE/themen/ernaehrung/lebensmittelverschwendung/studie-lebensmittelabfaelle-deutschland.html#:~:text=Der%20Gro%C3%9Fteil%20der%20Lebensmittelabf%C3%A4lle%20entsteht,allerdings%20auch%20Unvermeidbares%20wie%20z.> (23.05.2023)

Cum să joci 'Fără carne'

12. Un vegetarian pe săptămână: <https://taz.de/WWF-Studie-zum-Klimaschutz/!5079547/> (23.05.2023)

SURSE CURRICULUM MODUL BIODIVERSITATE

Introducere

1. Biodiversitate: <https://www.greenpeace.de/engagieren/kids/biodiversitaet-kinder-erklaert#:~:text=Okay%2C%20die%20wissenschaftliche%20Erkl%C3%A4rung%20lautet,Vielfalt%20der%20Lebensr%C3%A4ume%20und%20%C3%96kosysteme> (23.05.2023)
2. Părțile biodiversității: <https://www.newsd.admin.ch/newsd/message/attachments/17883.pdf> (23.05.2023)
3. Ce este un genom: <https://www.genome.gov/genetics-glossary/Genome> (23.05.2023)
4. Ecosisteme: <https://education.nationalgeographic.org/resource/ecosystem/> (23.05.2023)
5. Servicii Ecosistemice: <https://www.nwf.org/Educational-Resources/Wildlife-Guide/Understanding-Conservation/Ecosystem-Services#:~:text=Ecosystems%20provide%20many%20of%20the,in%20place%20to%20prevent%20erosion> (23.05.2023)
6. Schimbări de mediu: <https://www.eea.europa.eu/publications/exiting-the-anthropocene> (23.05.2023)
7. Animale pe cale de dispariție: <https://www.iucn.org/content/securing-web-life> (23.05.2023)

Imagini:

- Peisaj: James Wheeler, <https://www.pexels.com/de-de/foto/see-und-berg-417074/>

Cum să facem bile de semințe

8. Invenția bilelor de semințe: <https://www.kistengruen.de/wp/2020/03/samenbomben-anleitung-samenkugeln-selber-machen/> (23.05.2023)

Imagini:

- Producerea bilelor de semințe: Sandrina Felder

Cum să gustăm diversitatea din gene

9. Cele mai comune fructe: <https://www.cbi.eu/market-information/fresh-fruit-vegetables/apples/market-potential#:~:text=Apples%20are%20the%20second%2Dmost,survey%20result%20published%20on%20Freshplaza%20> (23.05.2023)
10. Soiuri de mere și cultivare <https://www.umwelt-im-unterricht.de/hintergrund/die-sortenvielfalt-bei-aepfeln#:~:text=Weltweit%20gibt%20es%20Sch%C3%A4tzungen%20zufolge,gewerblichen%20Obstanbau%20in%20Deutschland%20kultiviert> (23.05.2023)

Imagini:

- Mere în copaci: Tom Swinnen, <https://www.pexels.com/photo/red-apples-on-tree-574919/>
- Mere în coș: Anna-M. W., <https://www.pexels.com/photo/photo-of-red-and-green-apples-1047444/>
- Plăcintă de mere: Roman Odintsov, <https://www.pexels.com/photo/top-view-of-a-baked-cake-with-apples-6148265/>

Cum să folosim farmacia naturii

11. Neofiți: <https://www.ardalpha.de/wissen/natur/neophyten-pflanzen-eingewandert-exoten-invasive-arten-pflanze-100.html> (23.05.2023)

Imagini:

- Pădădie: Erik Mclean, <https://www.pexels.com/photo/blooming-dandelions-on-grassy-lush-meadow-4582572/>
- Sirop: Monstera, <https://www.pexels.com/photo/faceless-person-pouring-honey-on-pancakes-with-bananas-on-board-7144971/>

SURSE CURRICULUM MODUL CONSUM

Introducere

1. Earth.org: <https://earth.org/what-is-fast-fashion/> (28.03.2023)
2. Earth.org: <https://earth.org/fast-fashion-statistics/> (28.03.2023)
3. Greenpeace: https://greenwire.greenpeace.de/system/files/2019-04/s01951_greenpeace_report_konsumkollaps_fast_fashion.pdf (28.03.2023)

4. Programul ONU de Mediu: <https://www.unep.org/news-and-stories/press-release/un-report-time-seize-opportunity-tackle-challenge-e-waste> (28.03.2023)
5. WWF: <https://www.wwf.de/themen-projekte/waelder/papierverbrauch/zahlen-und-fakten/> (28.03.2023)
6. WWF: <https://www.wwf.de/themen-projekte/landwirtschaft/ernaehrung-konsum/lebensmittelverschwendung> (28.03.2023)
7. The Guardian: <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2021/may/30/should-we-all-stop-shopping-how-to-end-overconsumption> (30.05.2023)

Imagine:

- One world: Markus Spiske, <https://www.pexels.com/de-de/foto/erde-blau-banner-schild-3039036/>

Cum să împărțim cu ceilalți și să ne pese

8. Informații despre industria modei:
<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographic> (31.05.2023)

Imagini:

- Vopsire: Teona Swift, <https://www.pexels.com/de-de/foto/fashion-kreativ-blau-industrie-6851267/>
- Coșuri: <https://blog.klockerei.at/bereit-fuer-die-ernte/>

Dăm formă hârtiei

9. Informații despre uzul de hârtie: <https://www.tonerbuzz.com/facts-about-paper/> (30.05.2023)
10. Informații despre hârtie: <https://www.theworldcounts.com/stories/environmental-impact-of-paper-production> (31.05.2023)

Imagini:

- Gorilă: David Atkins, Foto von David Atkins: <https://www.pexels.com/de-de/foto/gorilla-tierwelt-primas-tierfotografie-6194629/>
- Blauer Engel: <https://globalmagazin.com/blauer-engel-fuer-textilbeschaffung-der-bundesregierung/>
- Producere hârtie: Sandrina Felder

Cum să căutăm delicatesele deosebite

11. Risipa alimentară: <https://www.wwf.de/themen-projekte/landwirtschaft/ernaehrung-konsum/lebensmittelverschwendung> (30.05.2023)
12. După semănat: <https://utopia.de/ernte-nachernte-bauernhof-lammertzhof-66329/> (20.05.2023)

Imagini:

- Recoltă: Sandrina Felder
- Morcovi și cepe: Markus Spiske, <https://www.pexels.com/de-de/foto/gemuse-ernte-frisch-korb-175414/>

Abordează capul

13. ODDuri: <https://www.plan.de/sdgs-einfach-erklaert.html?sc=IDQ23100> (31.05.2023)

Imagini:

- Eco nu ego: Markus Spiske
- Bec: Pixabay, <https://www.pexels.com/de-de/foto/klare-gluhbirne-355948/>

SURSE CURRICULUM MODUL MOBILITATE**Introducere**

1. Articolele 9 și 20 ale Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilități <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-2.html> (23.08.2023)
2. Drepturile persoanelor cu dizabilități cu privire la mobilitate: Mobilität | Deutsches Institut für Menschenrechte (institut-fuer-menschenrechte.de) (23.08.2023)
3. Brenner, A. (2021): Mobilität: Warum eine klimafreundliche Umgestaltung sozial gerecht ist. In: Armutskonferenz/Attac/Beigewum (Hg.): Klimasoziale Politik. Eine gerechte und emissionsfreie Gesellschaft gestalten. S. 163-173.
4. Stöppler, R. (2019). Mobilität. In: Walther, K./Römisch, K. (Hg.) Gesundheit inklusive. Gesundheitsförderung in der Behindertenarbeit. S. 247-258.
5. Stöppler, R. (2018): Inklusiv mobil. Mobilitätsförderung bei Menschen mit geistiger Behinderung.
6. Sărăcia mobilității: Warum die ökologische Verkehrswende auch gegen Mobilitätsarmut hilft (vcd.org) (23.08.2023)
7. Trafic individual: <https://wirtschaftslexikon.gabler.de/definition/individualverkehr-36761#:~:text=1.,und%20des%20Zieles%20der%20Fahrt> (04.06.2023)
8. Resurse pentru mașini: <https://vcoe.at/service/fragen-und-antworten/wie-viele-ressourcen-werden-bei-der-pkw-produktion-verbraucht#:~:text=Für%20die%20Produktion%20eines%20einzig,und%20ein%20Prozent%20bei m%20Recycling> (04.06.2023)

9. Emisii CO2: <https://www.quarks.de/umwelt/klimawandel/co2-rechner-fuer-auto-flugzeug-und-co/>
(05.06.2023)
10. Emisii CO2: <https://utopia.de/ratgeber/co2-ausstoss-beim-flugzeug-so-viel-emissionen-verursachen-flugreisen/> (05.06.2023)
11. Distribuirea averilor: <https://www.oxfam.de/ueber-uns/aktuelles/2017-01-16-8-maenner-besitzen-so-viel-aermere-haelfte-weltbevoelkerung> (05.06.2023)

GLOSAR

CLIMĂ ȘI HRANĂ

Atmosferă

Atmosfera este o pătură enormă de aer care înconjoară Pământul. Numeroase gaze diferite fac parte din aceasta. Ele contribuie la a păstra în atmosferă unele dintre razele solare ce ajung pe Pământ. Așadar, se creează o temperatură caldă, care face posibilă viața pe Pământ.

Cărbune

Cărbunele este brun sau negru și poate fi ars pentru a crea căldură sau energie. Acesta se dezvoltă când plantele mor, se scufundă în pământ mlăștinos sau sunt acoperite de pământ. Acest proces durează milioane de ani.

Climă

Clima este vremea dintr-un anumit loc pe o perioadă îndelungată de timp.

Compostare

În timpul compostării, materialele organice sunt dezintegrate de organisme ce trăiesc în sol, cum ar fi rămele, cu ajutorul oxigenului.

Consumerism

Consumul se referă la tot ceea ce consumăm noi oamenii în viața de zi cu zi. Consumerismul este consumul masiv și extins.

Dioxid de carbon = CO₂

Acesta este un gaz asemănător cu aburul. Este emis atunci când se arde cărbune, petrol sau benzină. Este vizibil când iese din țevile de eșapament sau din coșurile de fabrică. CO₂ arată ca un fum alb.

Efect de seră

Efectul natural de seră este un proces:

1. razele de soare ajung pe Pământ
2. suprafața Pământului reflectă o parte din acestea înapoi în aer
3. gazele din atmosferă opresc aceste raze și le păstrează în atmosfera Pământului

Epocă de gheață

O epocă de gheață este o perioadă de timp în care pe Pământ e mai rece decât de obicei. În cadrul unei epoci de gheață pot exista perioade mai calde sau mai reci.

Gaz

Pe Pământ, corpurile pot apărea în trei stări. Apa, de exemplu, poate fi lichidă și o poți bea. Poate fi solidă, sub formă de gheață, și poți să o lingi, sau poate apărea într-o stare foarte ușoară numită gazoasă. Această stare a apei poate fi percepută ca abur atunci când iese din ibric.

Ghețari

Ghețarii sunt făcuți din zăpadă. Zăpada nouă cade peste zăpada veche care nu s-a topit și apasă straturile suprapuse la un loc. La baza ghețarului, zăpada s-a transformat deja în gheață.

Metan

Acesta este un gaz incolor, inodor și inflamabil. Apare pe câmpurile de orez, din gazele produse de vite în timpul digestiei sau când este eliberat în atmosferă gaz natural.

Metru pătrat

Un metru pătrat este o suprafață cu lungimea și lățimea de un metru.

Milion

Acesta este un număr. 25 de kg de orez conțin în jur de 1 milion de boabe.

Multisenzorial

Ceva ce afectează mai mult de unul dintre cele cinci simțuri: gust, miros, atingere, auz și vedere.

Oxigen

Acesta este un gaz și face parte din aer. Oamenii și animalele îl respiră.

Peisaj cultural

Acesta este un peisaj care este influențat, format sau chiar nou creat de oameni.

Pesticide

Pesticidele sunt otrăvuri folosite pentru a omorî melci, căpușe, insecte sau buruieni. Întrucât acestea mănâncă recoltele sau intră în competiție cu ele pentru apă, lumină și substanțe nutritive, numeroși agricultori vor să le facă să dispară cu ajutorul pesticidelor. Pesticidele sunt otrăvitoare pentru mediu și pentru oameni.

Ploi torențiale

O cantitate mare de ploaie care cade de-a lungul unei perioade foarte lungi de timp.

Polul Nord

Se află în cel mai nordic punct al Pământului. Aici nu există pământ, ci doar gheață. Zona din jurul polului Nord se numește Arctic.

Polul Sud

Acesta este cel mai sudic punct al Pământului. Zona din jurul polului Sud se numește Antarctica. Antarctica este un continent, de 1,5 ori mai mare decât Europa.

Recif de corali

Coralii sunt animale ce trăiesc în colonii într-un loc fix în apă. Cei mai renumiți corali se găsesc sub formă de stânci. Coralii pot construi recifuri când cresc și secretă carbonat de calciu ce le acoperă corpurile.

Resurse

Resursele sunt lucruri cu ajutorul cărora putem realiza obiective. De exemplu, putem face tricouri din bumbac sau floricele din porumb.

Secetă

O perioadă lungă de timp în care plouă puțin sau deloc.

Zone mlăștinoase

Zona mlăștinoasă este un habitat de tranziție între zone uscate, cum ar fi pădurile și stepele, și zone permanent umede, cum ar fi oceanele, lacurile și râurile. Zonele mlăștinoase conțin mereu apă.

CLIMĂ ȘI BIODIVERSITATE

Amfibian

Amfibienii sunt animale care se nasc și trăiesc în apă, iar ca adulți trăiesc mai ales pe uscat, aproape de o sursă de apă.

Atmosferă

Atmosfera este o pătură enormă de aer ce înconjoară Pământul. Din aceasta fac parte numeroase gaze diferite. Ele ajută la păstrarea în atmosferă a unei părți din razele soarelui ce ajung pe Pământ. Așadar, este creată o temperatură caldă ce face posibilă viața pe Pământ.

Biocenoză

Toate plantele, animalele și ciupercile ce trăiesc într-un habitat.

Biodiversitate

Biodiversitatea este toată viața de pe Pământ împărțită în biodiversitate în cadrul speciilor, al genelor și al ecosistemelor.

Biotop

Mediul de viață al plantelor, animalelor și ciupercilor.

Defrișare

A tăia mulți copaci odată, astfel încât pădurea nu poate crește înapoi suficient de repede și dispare.

Ecosistem

Animalele, plantele, ciupercile și mediile lor de viață la un loc se numesc ecosistem.

Genă

Gena este o parte foarte mică a corpului. Ți-o poți imagina ca pe o hârtiuță pe care sunt scrise toate informațiile despre tine ca persoană.

Genom

Genomul este totalitatea genelor (toate hârtiuțele) la un loc. Acestea formează întregul plan de construcție al unei ființe umane.

Modificarea genelor

Aceasta este o metodă de a schimba genele într-un corp. O metodă de a schimba informațiile scrise pe hârtiuță. O metodă de a schimba mirosul unei plante sau înfățișarea unui animal.

Neofite

Plante care trăiau într-un ecosistem dar s-au mutat în altul din cauza schimbării climei sau care au fost aduse în ecosisteme noi de către oameni sau animale.

Om de știință

Un om de știință este o persoană care cercetează și investighează aspecte ale lumii pentru a înțelege mai bine cum funcționează aceasta.

Personalitate

Termenul descrie cele mai importante calități și caracteristici ale unei persoane.

Pesticide

Pesticidele sunt otrăvuri folosite pentru a omorî melci, căpușe, insecte sau buruieni. Întrucât acestea mănâncă recoltele sau intră în competiție cu acestea pentru apă, lumină și substanțe nutritive, mulți agricultori vor să le facă să dispară cu ajutorul pesticidelor. Pesticidele sunt otrăvitoare pentru mediu și pentru oameni.

Radioactivitate

Aceasta este o trăsătură caracteristică a unei substanțe. Sunt raze pe care nu putem să le auzim, vedem sau simțim.

Senzorial

Ceva care te face să simți ceva cu unul dintre cele cinci simțuri.

Serviciile ecosistemului

Serviciul unui ecosistem este ceva ce ecosistemul face pentru noi. De exemplu, furnizează hrană sau este o zonă unde ne putem relaxa.

Specii

Un fel de organism viu. De exemplu, o gorilă sau o lălea.

Zonă mlăștinoasă

Zona mlăștinoasă este un habitat de tranziție între zone uscate, cum ar fi pădurile și stepele, și zone permanent umede, cum ar fi oceanele, lacurile și râurile. Zonele mlăștinoase conțin apă tot timpul.

CLIMĂ ȘI CONSUM

Consumerism

Consum masiv și excesiv.

Dioxid de carbon = CO₂

Acesta este un gaz ce seamănă cu aburul. Este emis atunci când ardem cărbune, petrol sau benzină. Îl poți vedea ieșind din țevile de eșapament ale mașinilor sau din coșurile fabricilor. CO₂ seamănă cu un fum alb.

Fast Fashion

Fast Fashion este un termen ce descrie haine ieftine ce sunt produse doar pentru a ține pasul cu noile trenduri. Hainele sunt produse mai ales în țări din sudul global, unde lucrătorii/oarele nu sunt plătiți/te suficienți bani și muncesc în condiții îngrozitoare, fără echipament de siguranță sau timp de prea multe ore. De asemenea, mediul este afectat în multe feluri, întrucât nu există reguli care să îl protejeze sau conformarea la reguli nu este verificată.

Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)

Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) aparțin unui plan care dorește să facă din lumea noastră un loc mai bun și mai drept până în 2030. Sunt 17 obiective pe care toate țările membre ar trebui să le îndeplinească. Obiectivele au fost definite de către Națiunile Unite. Națiunile Unite reprezintă coaliția aproape tuturor țărilor din lume.

Pământuri rare

Pământurile rare sunt 17 elemente chimice. Acestea sunt metale. Fac parte din componența a numeroase dispozitive din viața modernă, de exemplu telefoanele mobile. Aceste dispozitive nu ar funcționa fără ele.

Rezervor natural de carbon

Un rezervor natural de carbon este o zonă care poate absorbi mai mult carbon din atmosferă decât eliberează. Există numeroase asemenea rezervoare pe Pământ. Cele mai importante rezervoare naturale de carbon sunt pădurile și oceanul.

Uniunea Europeană

Uniunea Europeană este asocierea a 27 de țări din Europa. UE are de asemenea un guvern comun, Comisia Europeană. Următoarele țări fac parte din Uniunea Europeană: Germania (1958), Belgia (1958), Franța (1958), Italia (1958), Olanda (1958), Luxemburg (1958), Danemarca (1973), Irlanda (1973), Grecia (1981), Portugalia (1986), Spania (1986), Finlanda (1995), Austria (1995), Suedia (1995), Polonia (2004), Letonia (2004), Lituania (2004), Malta (2004), Slovacia (2004), Slovenia (2004), Republica Cehă (2004), Estonia (2004), Bulgaria (2004), Ungaria (2004), Cipru (2004), România (2007), Croația (2013).

CLIMĂ ȘI MOBILITATE

Mobilitate ușoară

Mobilitatea ușoară este o idee ce dorește să promoveze mijloace de transport sustenabile, prietenoase cu mediul și cu risc redus de accidentare, cum ar fi mersul pe jos, mersul cu bicicleta și utilizarea mijloacelor de transport în comun, cum sunt autobuzul, tramvaiul, metroul, trenul.

Națiunile Unite

Națiunile Unite reprezintă o coaliție a aproape tuturor țărilor din lume. Națiunile Unite dorește să asigure pacea, să protejeze drepturile omului și să ajute oamenii să trăiască împreună mai bine.